

De Wereld-Pluimvee-Tentoonstelling. — De vijfde Nederlandsche Jaarbeurs. — 38400 K.M. buiten de aarde. — Uit Sovjet-Rusland. — Rothenburg, de mooiste stad van Duitsland.

No. 11

(37)

14 Sept.
1921.

PER NUMMER
20 CENT.

VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT

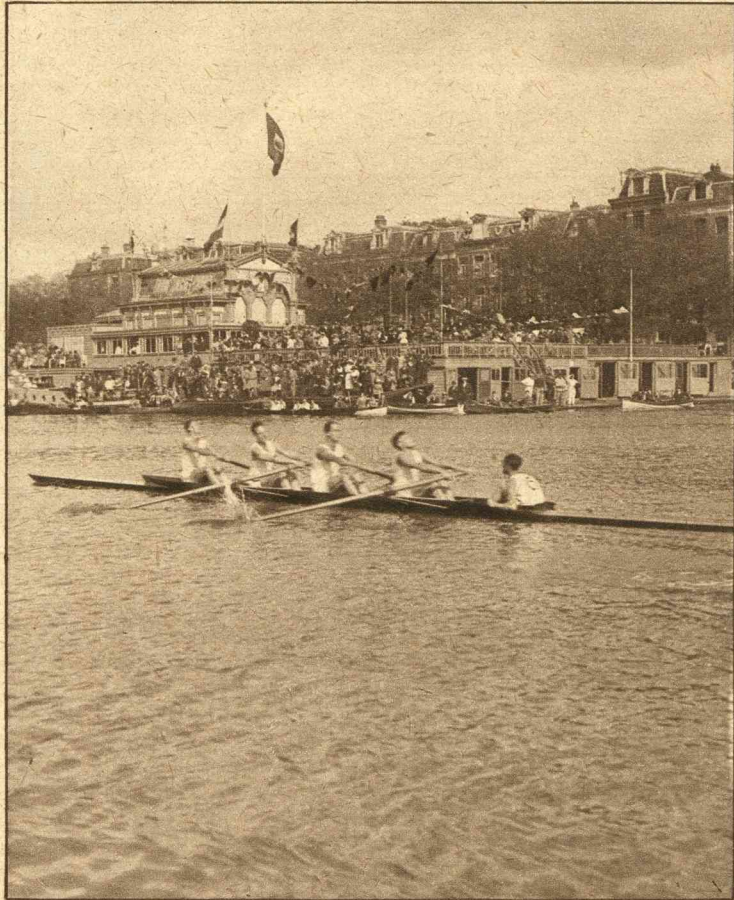
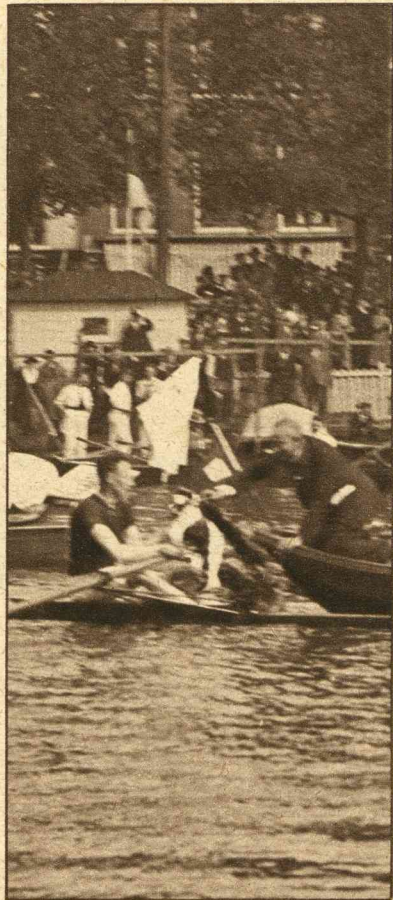
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

DE EUROPEESCHE ROEIKAMPIOENSCHAPPEN

Van de Vrijdag, Zaterdag en Zondag l.l. op den Amstel gehouden roeiwedstrijden om het kampioenschap van Europa, brengen wij op deze pagina een aantal interessante, op den laatsten dag gemaakte speciaal foto's. Hierboven links: De Belgische Ploeg, winnaar van het nummer tweeriems-gieken met stuurman. Midden: De huldiging van den Hollander Eijken, winnaar in het nummer Skiff. Rechts: De Zwitsersche ploeg, die winnaar werd van de vierriems-gieken.

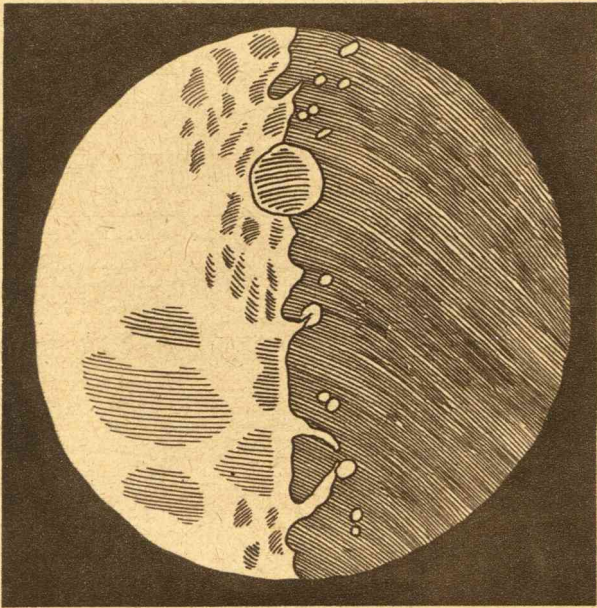

Links: Hoe gezellig het was op het terras van „De Amstel”, waar onze fotograaf te gast was. Rechts: Een incident gedurende het nummer Skiff: De Zwitser Homberger roeide tegen een piket aan en raakte te water. Op onze foto ziet men hoe van alle kanten hulp was komen opdagen.

OMZWERVINGEN DOOR 'T HEELAL

38400 K.M. BUITEN DE AARDE

DOOR W. POTTUM

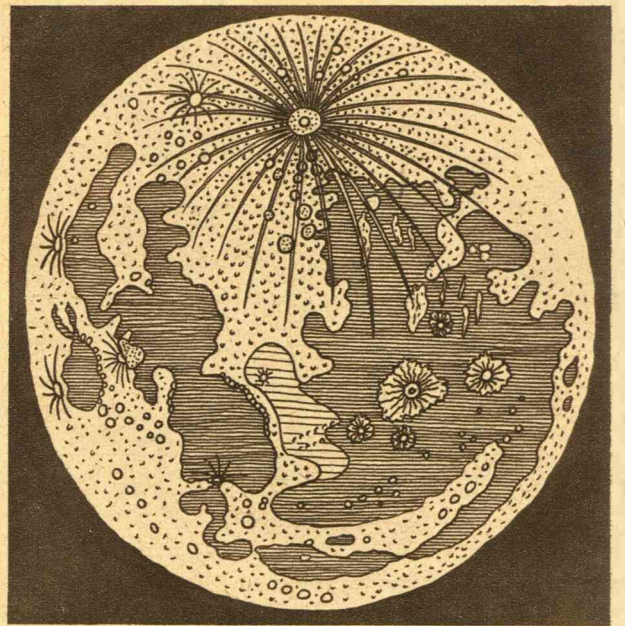

De eerste afbeelding van de Maan door Galilei in 1610 gemaakt.

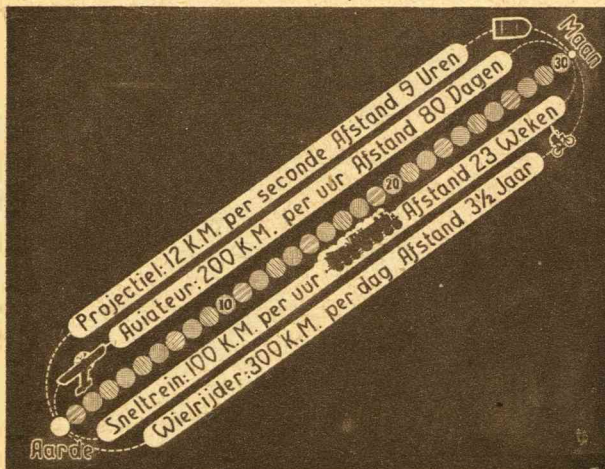
Is 't wel zoo heel verwonderlijk, wanneer ik voor de Gesternten misschien iets meer gevoel dan velen Uwer? Hoevele uren heb ik niet doorgebracht te midden der sterren, wanneer ik daarheen zweefde boven de aarde en hare wolken, menigen nacht! Gezeten in de ranke mand van m'n ballon, was er diep onder me, als ingeslapen, de aarde, boven, om me: sterren, zonnen, werelden zonder tal. Als maanlicht me omtrilde en ik opblikte naar de zilveren maanschijf, was 't me vaak als ware ze voor 't grijpen, zóó dichte bij. En... betrekkelijk „is” de maan ook dichtbij... hoevele kilometers... nu ja, dát schreef ik hier boven, maar niet 't aantal kilometers duidt den „afstand” aan, maar de tijd, dien ik noodig heb om haar te bereiken. Dertig aardbollen zijn voldoende om den afgrond te overbruggen, reed een wielrijder over die brug, zoo kwam hij na 3½ jaar aan, 'n sneltrein deed er 23 weken over, 'n aviateur zou geen brugje noodig hebben maar vloog naar de maan in evenveel dagen als Jules Verne noodig had om z'n helden de reis om de aarde te laten maken, terwijl we er 'n projectiel heen schieten in negen uren. Zijn onze vliegtuigen of projectielen nog niet ingericht voor interplanetair verkeer, wanneer we dat wenschen zijn we op de maan in één oogenblik.... als... we naar haar opblikken. Veel van 't maanoppervlak zien we dan niet, zelfs 'n man als Galilei wist de maan niet beter uit te drukken dan 'n hier nevengeande afbeelding weergeeft. We kunnen echter ons oog „wapenen” en dat we dan met nog zeer onvolkomen „kijkers” al wat meer gewaar worden toont U 'n andere „maankaart”. Tegenwoordig beschikken we over prachtige maankaarten en

maanglobes (halve dan l) waarop zoovele details zijn weergegeven dat 'n verkleinde reproductie op deze pagina veel te onduidelijk zou worden... voor me ligt 'n kaart van Beer en Mädler, waarop niet minder dan 375 „kraters” zijn aangegeven, de bergformaties zijn er al evenmin op vergeten als de „zeeën”. 't Is wel eigenaardig dat we op de maankaarten nog maar steeds zeeën en oceanen zien aangeduid terwijl we „weten” dat er op de maan al evenmin lucht of water is. In werkelijkheid zijn die „zeeën” groote, doorgaans effen vlakten, die gezamenlijk $\frac{2}{5}$ der naar ons toegekeerde maanhelft beslaan.

Dat de maan geen dampkring heeft of een die minstens 1000 maal ijler zou moeten wezen dan de onze, blijkt hieruit dat, wanneer de maan 'n ster verduistert er geen spoor van straalbreking plaats heeft. Hierdoor is 't „leven” op de maan zoo goed als ten doode opgeschreven. Zouden wij eenmaal de maan kunnen bereiken en er op „landen” zoo hadden we alles mede te nemen wat 'n aardling noodig heeft om te leven, niet alleen voedsel en drinken maar lucht en „luchtdruk”. Trekt 'n duiker 'n speciaal pak aan om zich tegen den druk van 't water te beschermen, de maan-toerist zou eveneens zoo'n pakje moeten aantrekken, maar dan om zich tegen 't gebrek aan „druk” te beschermen; hij zou zich kunstmatig „onder druk” moeten zetten, wat 't gewicht van zoo'n pantser betreft dat ware geen bezwaar, daar de zwaartekracht op de maan slechts één zesde bedraagt van die der

De oudste maankaart geteekend door den Capucein Marie de Rheita in 1645.

Is de afstand tusschen de Aarde en de Maan wel zoo heel groot?!

aarde. Dit komt omdat de maan $50 \times$ kleiner is dan de aarde kwa inhoud en $81 \times$ geringer kwa „dichtheid”.

Moge ook de maan „woest en ledig” zijn, de aanblik van 'n berglandschap levert 'n indrukwekkend schouwspel op, de maanbergen vormen cirkelvormige muren welke steil uit de vlakke oprijzen, de kleinere duidt men aan met den naam van kraters, de grootere met dien van ringbergen. Sommige dezer ringbergen hebben een inwendige oppervlakte overeenkomend met die van onze provincie N.-Brabant, aan de binnenzijde zijn ze bijkans loodrecht, de afgesloten ruimte is zelden vlak maar bekervormig uitgehold, in 't midden verheffen zich wederom centraalbergen die echter doorgaans niet zoo hoog zijn als de ringwand. Is deze bergformatie op aarde niet aan te treffen, evenmin vinden we bij ons, wat we op de maan zien: de zoogenaamde „groeven” en de „lichtstrepes”. De groeven zijn geweldig diepe kloven, rechtlijnige spleten, vaak ter lengte van 30 geogr. mijlen, bij 'n breedte van 4 K.M. Men veronderstelt dat in 't diepste der maandalen en kloven nog 'n spoor van atmosfeer aanwezig is, waardoor eenige plantengroei wellicht mogelijk is. Omtrent de „lichtstrepes” tasten we nog algeheel in 't duister. Zeven der grootste ringgebergten zijn er straalsgewijze door omgeven en deze strepen gaan dwars over alle andere formaties als vlakten, bergketens, kraters en groeven heen, zonder er, voorzoover wij kunnen waarnemen, door gewijzigd te worden.

Zijn dus de formaties op de maan gansch anders dan bij ons, ook de belichting van 't maanlandschap is 'n heel bijzondere. Bij gebrek aan dampkring ziet de hemel er fluweelzwart, waaraan zelfs, al schijnt de zon, de sterren blijven schitteren, de zon zendt ons op de maan hare „blauwe stralen” toe, wijl die door den dampkring niet evenals bij ons worden geabsorbeerd... alzoo op de maan 'n zwarte „lucht” met 'n blauwe zon! De lichtcontrasten zijn er veel sterker dan bij ons, overgangstonen ontbreken, diep-

blauwe schaduwen tegenover 'n helle verlichting welke de oogen pijnlijk aandoet... des nachts, als 't op de maan „volle aarde” is, kan men bijkans van geen „nacht” spreken, zóóveel licht zendt onze aarde haar zuster toe.

Lang zijn op de maan de nachten en de dagen, niet korter dan 14×24 uur: Dit zit 'm natuurlijk in de aswenteling der maan... wanneer ze 'n rondgang om de aarde heeft volbracht heeft ze zich teffens één maal om haar as gewenteld... Steeds keert de maan dezelfde zijde naar ons toe... hoe 't er aan de andere zijde van de maan uitziet, weten we „nu” niet — 't zal nog wel wat duren eer we 't gedeelte, „dat nog geen menschelijk oog aanschouwde” zullen zien, laat staan bewandelen.

Dat we voorloopig meer van de maan aan de weet zullen komen of zullen zien is zeer twijfelachtig. Sterkere kijkers, die „dichterbij halen” geven niet 't gewenschte resultaat; droomden we vroeger van de maan-op-één-kilometer... nu weten we, dat, al maken we ook steeds machtiger telescopen, ze voor den selenograaf geen nut hebben.... 't gevormde beeld der maan bij enorme vergrooitingen verliest aan duidelijkheid in plaats van er bij te winnen. Wanneer zal de „lens” in de astronomie afgedaan hebben, wanneer zullen we electricisch waarnemen of volgen 'n methode algeheel afwijkend van de thans gebruikelijke?

Laten we voorloopig roeien met de riemen die we hebben en constateeren dat zelfs voor den leek 't aanschouwen van de maan met 'n kijker, die maar matig vergroot en vrij wat minder kost dan 'n motorfiets, 'n onuitputtelijke bron van natuurgenoet oplevert.

'n Maangroef.

De 800 M. hoge „Rechte Muur”, die in den telescoop gezien, den vorm van 'n degen heeft.

'n Maankrater van binnen gezien.

HET VERLEDEN

DOOR ELISE WESSELINK-RUTGERS

Tom Drent veegde met een gebaar van voldaanheid zijn snor af, schoof zijn stoel wat achteruit en haalde zijn sigarenkoker te voorschijn, om zijn smakelijk diner te bekronen met een pittige havana.

Behaaglijk blauwige rookkringetjes blazend, stond hij op en ging door de wijd-open tuindeuren naar de smalle, met bloemen omkranste veranda, waar, in een hoek gedrukt, een rieten stoel een rustig, koel zitje bood.

Hij bereikte de aangename zitplaats niet, plotseling aan de plek, waar hij stond, geboeid door een zonderling gebeuren.

Boven het lage muurtje achter in den tuin, die uitliep op een stil, alleen door de bewoners van het huizenblok af en toe betreden zandpad, verscheen een mannenhoofd met glurende oogen, . . . forsche schouders, . . . een been werd omhooggeslingerd, . . . een paar vlugge bewegingen . . . en de ongenode bezoeker liet zich naar beneden glijden, zich in zijn geheel aan Tom Drent's verbaasde blikken vertoonend.

Even luisterde de inklimmer scherp toe, zijn hoofd naar het muurtje gebogen, toen stapte hij stoutmoedig het tuinpad over en sprak :

„Ziezoo, Tom Drent ! Daar ben ik !”

Tom Drent stond als door den bliksem getroffen ; zijn hand zocht steun aan het dunne latwerk van het verandahekje, dat pijnlijk kraakte onder zijn greep.

„Nu,” vroeg de ander spottend, „begroet je mij niet ? Je herkent mij toch zeker wel ?”

„Jij . . . jij !” bracht Tom Drent uit.

„Ja, ik, Bob Grunt, in eigen persoon ! Hoe gaat het je, sinds wij elkaar het laatst ontmoetten ? Je ontvangst is niet bepaald hartelijk ! Wat dunkt je, zullen we binnengaan ? Het is hier wel een stil, dood buurtje, maar ik voel mij graag veilig voor onbescheiden spiedende oogen !”

De beide mannen gingen binnen.

Werktuiglijk zette Tom Drent zich in den even tevoren door hem verlaten stoel, met een handbeweging zijn onwelkomen bezoeker een stoel aan de andere zijde van de tafel biedend.

„Je kijkt mij aan, of ik een geestverschijning ben !” lachte Bob Grunt.

„Neen,” zei Tom, die zijn verbijstering overwonnen had, „geen geestverschijning, maar erger !”

„Erger ?”

„Je bent voor mij het verleden, het verleden, waarmee ik heb afgedaan, dat ik graag voor goed zou vergeten !”

„Het is dus waar, wat ik gehoord heb ?”

„Als je gehoord hebt, dat ik een ander mensch ben geworden, heb je de waarheid gehoord. Ik heb een betrekking gevonden, die mij een ruim inkomen geeft ; ik woon hier nu drie jaar en in die drie jaar heb ik geen enkele daad gedaan, waarover ik mij zou moeten schamen.”

„Ik gun je je zouteloos bestaan ; ik zou niet met je willen ruilen !”

„Maar wat moet je van mij ? Wat kom je hier doen ?”

„Mij verschuilen !”

„Wat ?”

„Je zult toch wel begrepen hebben, dat ik niet zonder reden den lastigen weg over het muurtje heb genomen ! Ze zitten mij op de hielen, of liever : ze zaten mij op de hielen ; ze schijnen mijn spoor te zijn kwijtgeraakt !”

„Wat heb je gedaan ?”

„Dat zal ik je laten zien !”

Bob Grunt haalde uit zijn binnenzak een klein étui, opende het en sprak :

„Mag ik je voorstellen den beroemden robijn, die sinds eeuwen in het bezit van de familie Lope was, maar nu in het mijne is overgegaan ?”

Staroogend keek Tom Drent naar het flonkerende juweel, dat hem vanuit de nauw zichtbare zetting tegenstraalde. „Al jaren had ik mijn zinnen op dit kleinood gezet !”

praatte Bob luchtig. „Nu eindelijk is het mij gelukt, het te bemachtigen. Mijnheer Lope is afwezig, moet je weten, ik kende de geheime bewaarplaats ; ongelukkig werd ik bij het verlaten van het huis gezien door een lummel van een huis-knecht, die alarm maakte en mij een heele bende vervolgers achterna stuurde.”

„Hoe wist je, dat ik hier woon ?”

„Ik had mij vooraf georiënteerd, om op alles voorbereid te zijn ; ik zorg bovendien altijd, dat ik menschen, die mij van nut kunnen zijn, niet uit het oog verlies. Je zult een oud kameraad niet verraden, wel ?”

DE BEGRAFENIS VAN GENERAAL-VELD-MAARSCHALK VON BÜLOW

op den derden September op het Invaliden-Kerkhof te Berlijn. Onze foto werd genomen terwijl de stoet het Invalidenhuis verliet.

Tom Drent antwoordde niet ; hij zat roerloos als een door het noodlot getroffen.

— Heel het verschrikkelijke verleden rees voor hem op ; hij zag zich jong, zorgeloos, tot lichtzinnigheid geneigd, een trouw bezoeker van café's en speelgelegenheden, hij zag zich, door zijn schuldeischers in het nauw gedreven, de hand slaan aan hem toevertrouwde gelden, hij doorleefde al den door-gestanen angst opnieuw, den angst en daarna den smaad en de ellende van de gevangenis.

Hij zag zich, in vrijheid gesteld, zwakke pogingen doen, om een baantje te vinden, zag, hoe hij zich tenslotte door gevangenskameraden verleiden liet tot het emotievolle bestaan van de roofvogels der maatschappij, die leven, en dikwijls weelderig leven ten koste van anderen.

Hij werd lid van een beruchte bende, die groote ondernemingen op touw zette.

De bende had tegenspoed, werd gesnapt in een geruchtmakende zaak ; enkelen, waaronder hij, kwamen met korte straffen vrij, anderen werden voor langen tijd opgeborgen.

En hij herinnerde zich, dat in die afgesloten levensperiode Bob Grunt goed voor hem was geweest ; hij herinnerde zich, hoe Bob hem ondanks gevaar voor eigen veiligheid had helpen

ontkomen, toen de anderen hem bij een mislukte inklimpartij in den steek lieten, hoe Bob steeds gezorgd had, dat hij zijn deel van den buit kreeg, als de anderen den nieuweling wilden bedotten, hoe het Bob was geweest, die, zijn eigen zaak verloren ziend, door zijn handig liegen en praten had weten te bewerken, dat hij, Tom, de kortste straf van allen kreeg.

Zijn tweede verblijf achter de dikke muren had hem tot inkeer gebracht ; geholpen door een menschlievend man, die onvoorwaardelijk in zijn berouw en zijn goede voornemens geloofde, had hij een goede betrekking gekregen, hij had alle banden met het verleden verbroken, het trachten te vergeten, hij had het lot gezegend, dat hem uit een leven, waarin hij zich nooit op zijn plaats had gevoeld, had overgeplant in een nuttig, eervol bestaan, waarin hij door onverdroten ijver en nauwgezette plichtbetrachting de hem aanklevende smetten op den duur zou kunnen wegwissen.

Langzamerhand was hij het verleden gaan beschouwen als een boozen droom, waaraan hij zoo min mogelijk teruggacht.

En nu dit !

Hij kon den man, die goed voor hem geweest was, niet aan zijn vervolgers overleveren, maar begreep, dat zijn bescherming gelijk stond met medeplichtigheid !

Met een ruk voelde hij zich weggetrokken uit den hemel en neergeploft in de hel ! —

„Nu,” drong Bob, „ben je van plan, een oud kameraad te verraden ?”

„Neen,” antwoordde Tom, „dat zal ik niet doen, al was het mij liever geweest, een kogel in mijn hart te krijgen, dan . . .”

„Jongen, jongen, is het zoo ernstig met je gesteld ?”

„Ja.”

„Ik zal weggaan en je nooit weer lastig vallen !”

„Dat is mooi van je, Bob !”

„Ik ben in den grond van mijn hart een goede kerel, dat weet je wel !”

„Anders zou ik je ook niet helpen ! Ik ben zoo gelukkig in mijn nieuw leven, geen macht ter wereld is in staat, mij meer van den rechten weg af te brengen. Laat mij met rust, vergeet mijn bestaan, dat is de beste dienst, dien je mij bewijzen kunt !”

„Ik zal het doen ! Als wij elkaar ooit weer ontmoeten, zal geen spier van mijn gezicht verraden, dat wij oude kennissen zijn ! Ik ga nu kalmpjes weg door de voordeur. Wacht, ik moet eens even poolshoogte nemen !”

De beide mannen liepen de lange gang door naar de voordeur ; juist, toen ze die bereikt hadden, werd er krachtig aan de bel getrokken.

„Het is te laat !” fluisterde Tom Drent ontzet, nadat hij haastig door één der getraliede ruitjes had gegluurd.

„Dan vertrek ik door den tuin !”

„Gauw ! Mijn slaapkamer in, anders ziet de meid je !”

Tom duwde den vervolgd man naar binnen ; vlug liepen ze de slaapkamer door, gleden zacht de zitkamer in en wilden door de veranda heen den tuin bereiken.

In de deur-opening stonden twee mannen, die hun den doortocht beletten ; Bob Grunt zat als een rat in den val.

„Je bent eringevlogen, Grunt !” sprak één der politie-beambten. „En wie is dat ! Ik ken dat gezicht ! Neen, ik vergis mij niet, het is Tom Drent ! De vrienden hebben dus de oude kennismaking hernieuwd !”

Twee mannen, die door de voordeur binnengekomen waren, voegden zich bij de kleine groep ; de overrompeling had zoo onverwacht en zoo snel plaatsgegrepen, dat iedere gedachte aan verzet te laat kwam.

„En nu zou ik maar beginnen,” raadde de rechercheur, die de leiding genomen had, „met den robijn van de familie Lope terug te geven !”

De oogen van Tom en Bob zochten onmiddellijk het op de tafel tusschen borden en schalen achtergelaten étui.

Het was verdwenen !

Verbijsterd keken zij elkaar aan, maar spraken geen woord

„Komaan !” drong de rechercheur. „Waar is de robijn ?”

UIT SOVJET-RUSLAND.

Links: Voor een bakkers-winkel te Moskou. De menschen moeten dikwijls urenlang wachten eer zij hun broodkaarten tegen het dagelijksch rantsoen kunnen inwisselen. Rechts: Een afgeladen tramwagen in de Tvershaya Ulitsa te Moskou. Daar men kosteloos met de trams mee kan, zijn de wagens altijd méér dan vol.

JOH. PIETERSEN — STRAATJE IN CAIRO.

Van 13 tot 17 September houden de jonge Haagsche kunst-schilders Willy Fleur en Joh. Pieterse een tentoonstelling van hun werken in het Bondsgebouw aan den Steenschuur te Leiden. Deze schilders, van wie de eerste nog aanhanger is van de oude Haagsche School, terwijl de tweede zich uit in modern-felle kleurschakeeringen van eigen opvatting, zijn voor onze lezers geen onbekenden meer daar wij reeds eerder werk van hen in „Panorama” reproduceerden. Wij twijfelen niet of hun oeuvre zal veel belangstelling ondervinden.

Bob Grunt herwon spoedig de tegenwoordigheid van geest, die het onvoorziene gebeuren hem voor een oogenblik had doen verliezen; op verwonderden toon vroeg hij:

„Wat bedoelt u toch? Ik begrijp niet, wat u wilt!”

„Geen gekheid! Geef op!”

„Wat moet ik geven?”

„Den gestolen robijn!”

„Maar ik weet niets van een robijn af! En ik heb ook niets gestolen! Waarover spreekt u eigenlijk?”

Geërgerd, gaf de rechercheur last tot fouilleeren, maar alle moeite bleek vergeefs; noch op de beide mannen, noch in de kamers, die grondig werden doorzocht, werd de robijn gevonden.

Niemand was daarover meer verwonderd dan de beide verdachten zelf, maar zij wachtten zich er wel voor, hun verwondering te verraden; Bob Grunt bleef met groote vaardigheid zijn rol van vermoorde onschuld spelen, voorgevend, dat hij even bij Tom was ingelopen, om een praatje te maken, zonder zich van iets verkeers bewust te zijn en de ongelukkige Tom staarde somber voor zich uit, het praten overlatend aan Bob, wiens tong hem reeds meermalen goede diensten bewezen had.

Binnensmonds vloekend en af en toe nijdig zijn snor bebijtend, overdacht de rechercheur, een nog jonge man met weinig ervaring, den toestand.

Bob Grunt was op zijn snelle vlucht herkend en gevolgd geworden, zonder het te bemerken; de politie-beambte had verwacht, den inbreker te kunnen arresteeren op grond van het op hem bevonden corpus delicti; toen de robijn niet te vinden bleek, begon hij te vreezen, dat de inlichtingen, die hij ontvangen had, onjuist waren en, ongeneigd een flater te begaan, besloot hij instructies te vragen, terwijl de overige mannen het verdachte tweetal streng bleven bewaken.

Tom Drent bracht een verschrikkelijk half uur door; de snel op elkaar volgende gebeurtenissen hadden hem geregeld denken belet; onder het zwijgende wachten op de terugkomst van den rechercheur overzag hij de gevolgen van het gebeurde, zag hij, dat al wat hij in de laatste jaren had opgebouwd, inéengestort was, dat een nieuwe gevangenschap voor een zaak, waaraan hij volkomen onschuldig was, hem nimmer los zou laten uit zijn knellenden greep.

Bob Grunt martelde zijn hersens af met de vraag, waar de robijn gebleven kon zijn en in zijn goedhartigheid voelde hij levendige spijt over zijn betrekken van den vroegeren maker in de gevaarlijke zaak.

Dof zwijgen hing in de kamer.

Plotseling hieven de wachtenden tegelijk het hoofd op; de voordeur werd geopend en weer gesloten.

De rechercheur kwam binnen en sprak op een toon van ergernis: „Alle moeite is voor niets geweest! Er heeft een misverstand plaats gehad; de robijn van graaf Lope is volstrekt niet gestolen; Mevrouw Lope heeft bericht gezonden aan het bureau, dat het kleinood veilig en wel in zijn gewone bewaarplaats ligt!”

De politie-mannen trokken knorrig af en opnieuw keken de gewezen kameraden elkaar in verbijstering aan!

„Ik zal niet rusten, vóór ik weet...” begon Bob.

„Doe het niet!” smeekte Tom. „Je kunt niet informeerden, zonder mij en mijn woning te noemen en ik verzeker je, dat ik nu al dicht aan de grens van krankzinnigheid ben! Laat mij met rust, voor goed!”

„Maar...”

„Als ik wat te weten kom, zal ik je schrijven, tenminste... als... ik weet niet meer, wat ik zeggen wou, maar ga nu heen!”

Alleen gebleven liet Tom Drent zijn vermoeid hoofd in zijn opgeheven handen rusten en kreunde zacht; hij kon al het gebeurde niet verwerken en vreesde in ernst voor zijn verstand.

„Wat nu weer? Ach God, wat nu weer?” vloog hij op, toen zijn kamerdeur zacht openveerde.

De dochter des huizes, een flink meisje van even in de twintig, gleed binnen.

„Mijnheer Drent,” sprak zij, „ik kan u de oplossing geven van veel, dat u raadselachtig toeschijnt. Ik heb woord voor woord uw gesprek met uw zonderlingen bezoeker gehoord, ik was in de gang, ik wilde de tafel bij u afnemen en...”

„Dit is de genadeslag!” dacht Tom Drent. „Dit is de genadeslag! Dat zij, juist zij, mijn verleden kent...”

Hardop vroeg hij.

„En nu veracht u mij diep?”

„Nee, ik bewonder u uit den grond van mijn hart!”

„Bewonderen?” weifelde hij.

„Om uw energie, uw flinkheid, uw moed, om met het verleden te breken en u op te werken tot wat u nu presteert! Maar laat mij verder vertellen. Ik zag mannen op het huis aankomen, ik begreep, wat zij kwamen doen en ik had maar één gedachte en die was: u redden uit de moeilijkheid, waarin u onschuldig was geraakt. Toen u met... met dien man naar de voordeur liep, vloog ik uw kamer in, ik nam den robijn en verliet het huis, na de deur voor de mannen geopend te hebben. Niemand hield mij tegen. Ik fietste naar het huis van den heer Lope; ik werd bij Mevrouw toegelaten, ik viel voor haar op de knieën en smeekte haar, mij te helpen om een mooi, hoopvol menschenleven te redden. Zij is goed, zij is

liefdadig, dat wist ik en dat gaf mij moed. Ik vertelde haar alles, zonder namen te noemen en... de rest weet u!”

Tom Drent staarde met hongerende oogen het meisje aan; wat hij in de hare las, deed zijn hart wild opbonzen van ontroering.

Hij kon niet gelooven, wat hij in zijn stoutste droomen niet voor mogelijk had durven houden! Zij wist alles, en toch...!

Het plotseling uitsnikkend, greep hij haar hand, die hij kuste, telkens opnieuw; zij streelde zacht zijn gebogen hoofd, liet hem toen alleen.

Als in een droom bleef hij zitten. Als die zachte en toch zoo ferme hand hem wilde vasthouden, zou eindelijk het verleden zijn greep op hem verloren hebben!

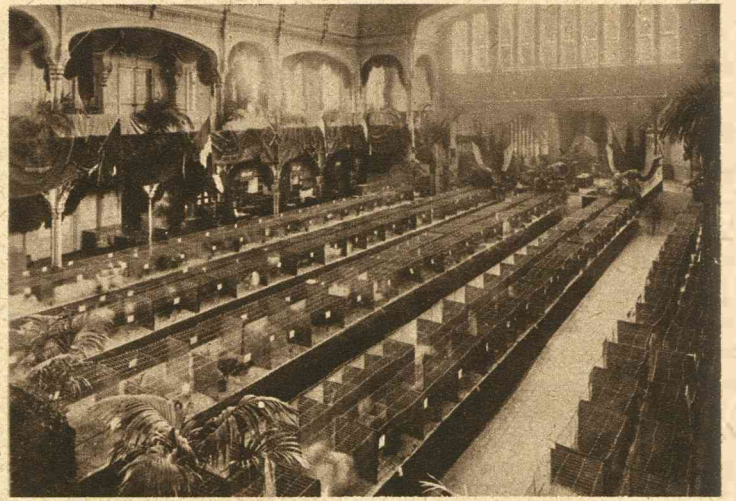
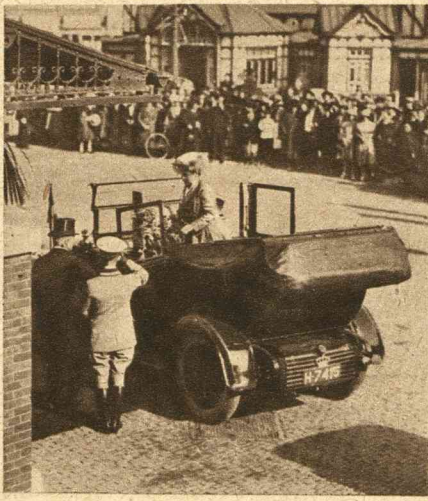
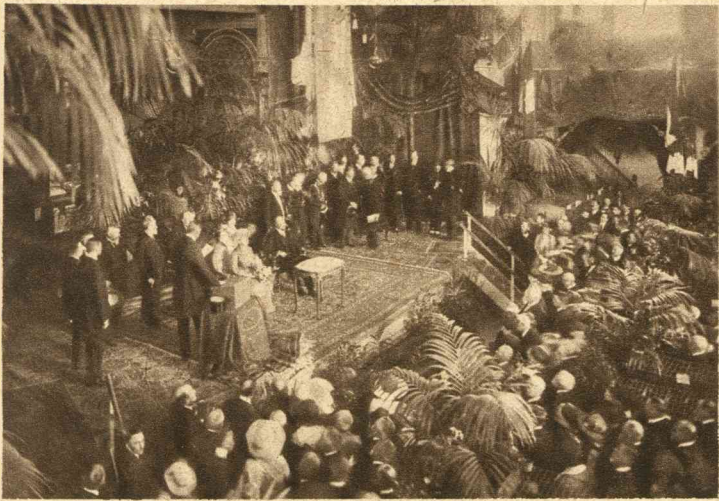
HANDSCHRIFTEN VAN FRANSCHÉ GENERAALS.

Door de Fransche Graphologische Vereeniging te Parijs is onlangs een tentoonstelling gehouden van handschriften van Fransche krijgslieden uit particuliere verzamelingen bijeengebracht. Er waren manuscripten uit alle tijden tot den huidigen dag. De oudste konden slechts als facsimile tegenwoordig zijn, doch van het einde der 15e eeuw af waren alle geschriften origineelen. De algemeene indruk die door deze tentoonstelling werd gewekt, was dat de meeste veldheeren tamelijk onleesbaar schrijven en dat zij er van hielden hun letters met een hoop geweldige krullen en dikke strepen te versieren. De expositie baarde te Parijs veel opzien en de belangstelling concentreerde zich natuurlijk hoofdzakelijk op de generaals van den wereldoorlog.

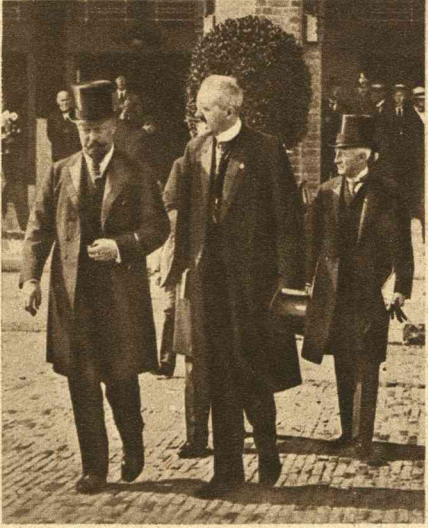
WILLY FLEUR — HOEK VAN EEN OOSTERSCHEN BAZAR.

VAN HEINDE EN VERRE

Wereld-Pluimvee-Tentoonstelling te 's-Gravenhage.

Verleden week Maandag werd in den Dierentuin te 's-Gravenhage in tegenwoordigheid van H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik de Wereld-Pluimveetentoonstelling officieel geopend. Wij geven hiervan, links: de opening. Midden: Aankomst van de Koningin en den Prins aan het Kurhaus te Scheveningen, waar een congres plaats had voor de fokkerij van Pluimgedierte. Rechts: Een overzicht der tentoonstelling in den Dierentuin.

De vijfde Nederlandsche Jaarbeurs.

Van 6 tot 16 September wordt te Utrecht de vijfde Nederlandsche Jaarbeurs gehouden. Onze foto's geven, links: De officiële opening door Z. K. H. Prins Hendrik. Midden: De Prins maakt een wandeling over het Jaarbeurs-terrein. Rechts: De Koningin bezoekt de stands op de Jaarbeurs.

De vijfde Nederlandsche Jaarbeurs.

Links: De heer Ir. de Bie Leuvelink Tjeenk, architect van het nieuwe (vaste) Jaarbeursgebouw. Midden: Z. Exc. Van IJsselstein, Minister van Landbouw, Handel en Nijverheid op de Jaarbeurs. Rechts: Het borstbeeld van wijlen Mr. Dr. W. A. v. Zijst, eerste voorzitter van den raad van beheer der Jaarbeurzen en Wethouder van Utrecht, dat ter gelegenheid van de opening van het vaste Jaarbeursgebouw onthuld werd.

De Rederijkerskamer Nicolaas Beets.

Door de Utrechtsche Rederijkerskamer „Nicolaas Beets” werd verleden week in den tuin van Huize Plomperegracht 18 te Utrecht een openluchtvoorstelling gegeven van „Granida”, een herders-koningsspel in 5 bedrijven door P. C. Hooft. Onze foto geeft Granida met hofdames en herderinnen.

Het Jaarfeest der Motorclub „Zuld-Holland”

werd verleden week op het terrein Meyendaal op feestelijke wijze gevierd. Een bloemencorso was o.a. een groote attractie. Op onze foto ziet men de dames Van der Lely en Wijerssen, die op fraai versierde motorfietsen aan het corso medededen.

VAN RIJMEN EN DICHTEN

Waarom rijm nu eigenlijk „rijm” heet, waar 't woord rijm vandaan komt, daarover zijn de geleerden 't lang niet met elkaar eens. De een beweert dat 't geheim schuilt in „rhythmus”, dat 'n regelmatige beweging aanduidt, 'n ander zoekt weer meer verband tusschen rijm en „rheuma”, vloeisel. Wij, gewone huis- of tuinmensen, verstaan onder rijm een gelijkheid van klank in twee of meer eindwoorden van versregels. Men heeft diverse soorten rijm, als daar zijn staand-, slepend-, opeenvolgend-, omarmd-gekrust- en gemengd rijm.

Staand rijm krijgt ge, als ge woorden gebruikt die niet éénlettergrep zijn, maar 'n korte en 'n lange lettergreep hebben en waarbij de klemtoon valt op de laatste lettergreep; als voorbeeld van zulke „jamben” geven wij:

geleid—verleid, verzot—bespot.

Slepend rijm is 't tegenovergestelde wat lettergreepklemtoon betreft, zulke „trocheaën” zijn b.v. *jonker—pronker, beren—deren*. Gebruikt men in slepend rijm één lange lettergreep en twee korte, zoo worden die „dactylen” genoemd: *Kinderen—hinderen, handelen—wandelen*.

Met staand en slepend rijm kan men allerlei schakeeringen aanwenden, twee staand—twee slepend of omgekeerd. Als voorbeeld van opeenvolgend rijm moge hier dienen: *man kan laten praten, vrouw zou blijven kijken*.

Omarmd rijm? Eer talenten renten meer of gelden vlug terug zelden.

Wat we verstaan onder gekruist zijn? *Haar, koopen, raar, loopen*.

Eindelijk nog 't gemengd rijm: hier volgen zonder bepaalde volgorde staand- en slepend rijm elkaar op.

Hoe men ook rijmt, volgens de regelen der kunst diene het te bestaan uit op elkaar passende, met elkaar overeenstemmende klanken. De beteekenis van ongerijmd is wanneer gedachten, redeneeringen, wat den zin betreft, niet passen of sluiten. 't Ligt dus voor 't grijpen dat 't 'n klein kunstje is 'n berijmd ongerijmdheid te zeggen en vele rijmelaars en rijmelarinnen maken zich hieraan helaas maar al te vaak schuldig. Reeds Huygens doelde hierop: 't is ongerijmd taal, maar 't zijn gerijmd zinnen.

Rijmen, met opzet ongerijmd, worden vaak vervaardigd, en als ze nu maar met de noodige geestdrift of met de noodige tranen in de stem worden gedeclameerd, worden bekrompen luitjes met gevoelige zenuwen door klinkklaren onzin in extase gebracht of tot snikken toe geroerd:

Fel scheen de zon in spookig donk'ren nacht . . .

Hij lachte van 't huilen, 'n stomme zong vol kracht,

De blinde maagd stond loerend bij 't hol

Wijl ze geen traan meer storten kon, weende ze emmers vol . . .

Men kan ook 't rijm toepassen bij de beginwoorden der versregels, men spreekt dan van *aanvangsrijm*. De Genestet geeft er 'n voorbeeld van met z'n

Ruischende wanden en schit'rende zalen,

Bruisende bekers en ram'lende schalen.

Dan nog 't *middenrijm*:

De mensch blijft zelden goed te midden van het goud,

Gelijk de visschen zoet in 't midden van 't zout.

Veel wordt ook gebruik gemaakt van 't *tusschenrijm*.

Hooren we Vondel:

Nu pakt en zakt en slaapt en draaft; of Tollens: Zij rijden en glijden en snijden door 't ijs.

't *Dubbel of ingetrokken rijm* was 'n specialiteit van vader Cats:

En jaagt hem als een snelle storm

En knaagt hem als een felle worm.

Reeds in de grijze oudheid werd er gerijmd door Chinezen, Indiërs en Arabieren; de Hebreërs rijmde slechts zelden en dan wellicht toevallig; evenzoo de Grieken en Romeinen.

In de 4e eeuw vinden we echter vele berijmd, latijnsche gedichten, vooral kerkliederen. De Germanen hadden oorspronkelijk slechts het *stafrijm*: in elken regel hadden twee, drie of meerdere woorden dezelfde beginletter.

Sinds in de 9e eeuw de vier evangeliën werden berijmd, kreeg ook 't rijm in de nieuwere talen meer burgerrecht.

Hofman heeft beweerd dat alles in 't leven der natuur slechts rijm is, volgens hem rijmde de koekoek, de kat en de kikkvorsch, de dorschers rijmde met hun vlegels, de roeiers met hun riemen, de kuipers met hun hamers!

't Rijm heeft voor 't volksgevoel steeds iets aantrekkelijks, de volksmaal is daar om er aanhoudend van te getuigen. De volksmond belaaft u met pak en zak, hudje en mudje, ge moet houwen en trouwen zijn in nood en dood, ze laat u steen en been klagen of hoog en droog wonen, tegen heug en meug eten, snauwen en grauwen enz.

Dezelfde rijmlust deed woorden geboren worden als *goeds-moeds, kersversch, hotsklots, holderdebolder of hittepetit*, zelfs vreemde woorden moesten er aan gelooven: *hocus pocus, schorrie morrie, nolens volens*; daar velen de beteekenis dier woorden niet weten, worden deze naar eigen vinding verraaid, zoo ontstond hokie pokie en ik heb 'n tante die heel geleerd spreekt van nolens coblenz.

Moge 't rijm ook fraai zijn, 't is een geweldig despoot en zelfs de allergrootste dichters hebben terwille van 't rijm dingen gedaan die niet door den beugel konden. Terwille van 't rijm worden gedachten omgehaspeld, worden dingen verhaald, die niets met 't onderwerp te maken hebben . . . er is van wege 't rijm onnoemelijk veel gelogen! „'t Komt zoo in 't rijm te pas” of „'t is een dichterlijke vrijheid” werd zelfs spreekwoordelijk. Vaak worden ook klemtoon of uit-

gang naar willekeur veranderd om toch maar te rijmen, worden op eigen houtje worden gesmeed. Daar heeft u Bijderdijk bijvoorbeeld:

Of zal ik

Bevall ik

En minnelijk wicht

Uw asschen

Niet wasschen

Uit stroomend gezicht

De beroemde man bedicht hier z'n tweede dochttertje „na vijftien weken levens”. Uit den boeze is 't ook te willen rijmen op 'n woord door er een voorvoegsel of lettergreep aan toe te voegen: *lakken—verlakken, vragen—overvragen, draaien—verdraaien*. Toen Huygens dan ook den beul onder 't mes nam had hij 't wel beter kunnen doen dan in zijn:

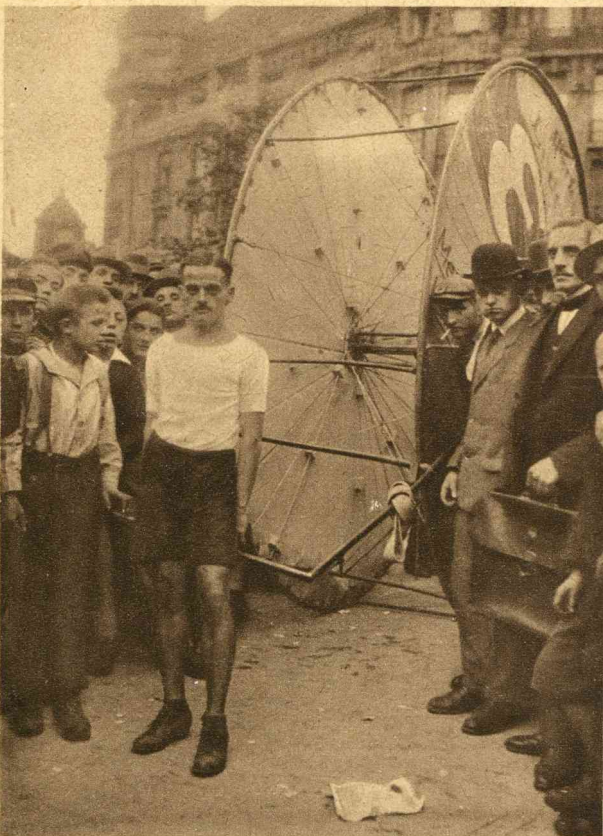
Hij is een ambachtsman, die niets en doet als recht,

De scherpe-zure saus van 't bitter laatst gerecht.

I J- en ei-woorden mogen niet als rijm fungeeren, nog minder a en e als in *erbarmen—ontfermen*; totaal verkeerd is 'n voorbeeld dat Da Costa gaf door *golven* te laten rijmen op *volgen*. Met opzet verkeerd rijmen? Hierin had vooral de „Schoolmeester” 't ver gebracht; die liet *metempsychosis* rijmen op 'n mensch dat *schor is*. Hij scheurde ook de woorden uit elkaar en rijmde:

Mijn maag, thans in een strik verward

Die al de slimmigheid der art

EEN EIGENAARDIGESPORTIEVE PRESTATIE. Den 5en September l.l. was de Potsdamer Platz te Berlijn het einddoel van een eigenaardigesportieve prestatie. Daarkwam n.l. de wereldkampioenwandelaar Mazeppa aan, een 3½ centenaar zwaar ijzeren rad achter zich aanslepend, dat hij, om een weddenschap te winnen, van Gösslingen naar Berlijn moest rollen. Op onze foto ziet men Mazeppa met het rad achter zich op de Potsdamer Platz, nadat hij dus zijn weddenschap gewonnen had.

Senijkunst en aptekers tart.

Ieder die wel eens gepoogd heeft 'n versje te maken, heeft ondervonden dat op sommige woorden zeer gemakkelijk is te rijmen, dat andere veel hoofdbrekens kosten, dat er woorden zijn waarop totaal niet te rijmen valt.

Op gaan kunt ge rijmen naar hartelust:

Jaen en Daan kunt ge laten *gaan* in 'n *laan*, ge kunt ze stil laten *staan* of elkander *slaan* bij 't schijnsel der *maan* of 't *kraaien* van 'n *haan* tot verontwaardiging van 'n oom uit de *Zaan* . . .

't Woord *geven* geeft ook niet veel bezwaren:

Ge kunt uw *neven* 'n lang *leven* *geven* of doen *sneven*, laten *beven* als ze *zweven* over 'n afgrond of *zeven* . . .

Moeilijker te verwerken is *koorts*, ge kunt die bijlichten met 'n *toorts*, *buiten-* of *binnenboords* om dan uw toevlucht te zoeken tot *enzoovoorts*, want dan zijt ge zoowat uitgerijmelarijd. Op 'n *ridder* rijmt met *gesidder* een heel gewone *bidder* en dan . . . uit.

Op 'n *tortel* vindt U slechts *mortel* en *wortel*, op 'n *grendel* rijmt slechts 'n *vendel* of *zwendel*, 'n *appel* groeit niet aan 'n *pappel* en ge weets niets meer dat er op rijmt, trots uw driftig getrappel.

Sommige woorden hebben er maar één die er op rijmt: *Schepper—klepper, heilig—veilig, winst—minst, vogel—kogel, schaamte—geraamte, kreupel—gepeupel, stijfsel—overblijfsel*.

Enkele woorden rijmen nergens op: *schepsel—schotel—eindigen* en wat betreft *lachen*, daarvan zei reeds Huygens:

„Het lachen heeft geen weerga Griet,

Daar rijmt op 't woord van lachen niet.”

Sommige dichters hadden en hebben 'n verbazende vaardigheid in 't rijmen. Vondel onder anderen was er beroemd om. Zoo ging hij in de trekschuit uit vervelling eens 'n weddenschap met 'n vriend aan wie 't kortste rijm kon maken. De uitgedaagde nam 'n kaars, gaf er Vondel 'n smeer mee en

rijmde: „*Vet smet*”. Vondel gaf 'm een oorvijg en dichtte: „*Ik tik*”. Hij had 't gewonnen met twee letters. Een sterker staaltje van vlug gedachten kunnen ordenen en snel rijmen wordt ons van Langendijk verhaald. Deze wilde eens een samenkomst van rederijders bijwonen. Een lid der kamer, vertelde hem echter bij 't openen der deur, dat niemand werd toegelaten, die niet eerst een extempore ten beste gaf. Onze dichter hield zich van den domme en vroeg wat dat was. „Een extempore m'n waarde,” verklaarde de rederijker, „is 'n vers, dat men zoo maar voor de vuist weg vervaardigt, ik zal U er 'n voorbeeld van geven als U mij Uw naam en beroep zegt.” „Ik,” jekte Langendijk, „heet Joost en ben van professie doodgraver.”

Dadelijk declameerde de rederijker:

Joost leeft waar niemand leeft,

Dit geeft hem melk en brood

Joost sterft als niemand sterft

Dus Joost leeft van den dood!

„O,” zei Langendijk, „is 't dat, dan wil ik 't ook eens proberen: hoe heet gij en wat doet ge voor de kost?” „Ik heet Piet en ben advocaat.”

Onmiddellijk hoorde de rederijker:

Piet leeft waar tweedracht leeft

Dit geeft hem brood en zuivel

Piet sterft als tweedracht sterft

Dus Piet leeft van den duivel!!

Voor sommigen is 't rijmen 'n tweede natuur, zij kunnen getuigen: „Ik rijm terwijl ik slaap, ik rijm terwijl ik eet” en Huygens zei van een „algemeen poët”: „Hij niest en hoest in rijm.”

Van 't rijm is vaak 'n vreemd gebruik gemaakt: wat te denken van berijmd bijbels of rijmbijbels! Men heeft ook berijmd 't Burgerlijk Wetboek, de Code Napoleon, pleidooien, begrafenisbriefjes en belastingbiljetten.

Wat bedoelde begrafenisbriefjes betreft zijn er bewaard gebleven uit 't midden der 17e eeuw. Bepaald schitterend zijn ze niet, ik geef U 'n paar laatste regels van zoo'n uitnodiging ter begrafenis:

Om het lijk te brengen in 't stof

Op het Leydse kerkhof;

Of in het veel aandoenlijker slot:

Wat valt het scheyde suur!

Voor de oude is 't een kruys.

Komt op de Loyersgracht,

Onder 't Engelse weeshuys.

'n Belastingbiljet op rijm uit den goeden ouden tijd:

Dertig centen is mijn huur

Door één schoorsteen stook ik vuur,

Door één venster krijg ik licht

Eéne deur sluit alles dicht.—

Tot vermaak van 't klein gespuis

Heb ik een hobbelpaard in huis;

d'Oudste dochter speelt voor meid

Nu heb ik alles opgezeid

Mijn beroep dat nog mankeert:

Ik ben een man die schoenen smeert.

In 1639 vroeg zekere Pieter Nuyts, Schout van Etten, Sprundel en de Leur in een berijmd stuk om verhooging van traktement; hier volgen 'n paar fragmentjes:

Eedle Moogende Agtbre Heeren!

Die, soolang men 's waerelds paen

Door Gods seegen mag begaen

Men ootmoedelijk zal eeren,

't Is de s hout der Vrijheijt Etten

Die sich met dit kort verhaal

Voor den drempel van Uw saal

Komt eerbiedig needer setten.

Na de gronden van zijn verzoek te hebben uiteengerijmd, besluit hij:

't Welk ik doende, sal ik blijven

En, in onverbasterd Duyts

Staag tot dienst verpligt mij schrijven

Onderdanigst

Pieter Nuyts.

't Eigenaardigst is dat het ter dier zake genomen besluit aldus werd genotuleerd:

Den Raad en Griffier Schuytenborgh

Die wert versogt te dragen sorgh

Dat bij Ettens overheyt

Den suppliant werd toegeleyt

Sooveel het onderzoek haar leert

Dat hij voor extra meriteert.

Actum in den vollen raad

Door wiens bevel hier onder staat

W. V. Schuytenborgh.

Goede oude tijd! Zoek nu maar eens een regeeringscollege dat z'n vroede besluiten op rijm neemt! Ongerijmd besluiten worden er te over genomen!

Mag ik U een berijmd raad geven?

Spreek liever zonder rijm

Dan dat ge kreup'le rijmen

Met knutselend getob

Zoudt aan elkander lijmen.

Alvorens te scheiden bovendien nog 'n berijmd levensles:

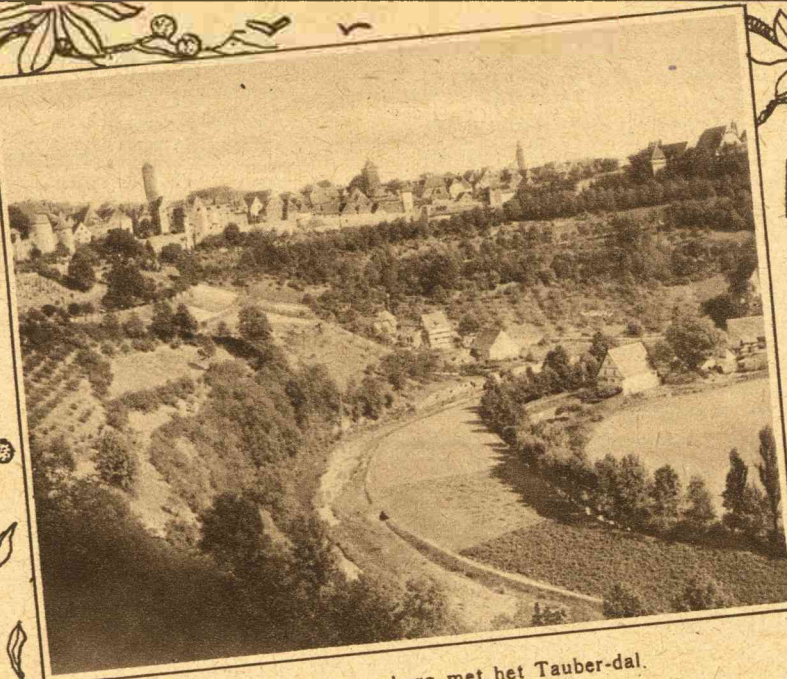
Blijf aan U zelf gelijk,

Wat lot U tegentrede,

Het rijmen met zich zelf,

Dat is 't geheim van vrede.

SIJMEN VAN RIJMEN.

Gezicht op Rothenburg met het Tauber-dal.

Rothenburg

(aan de Tauber)

De mooiste stad
van
Duitschland.

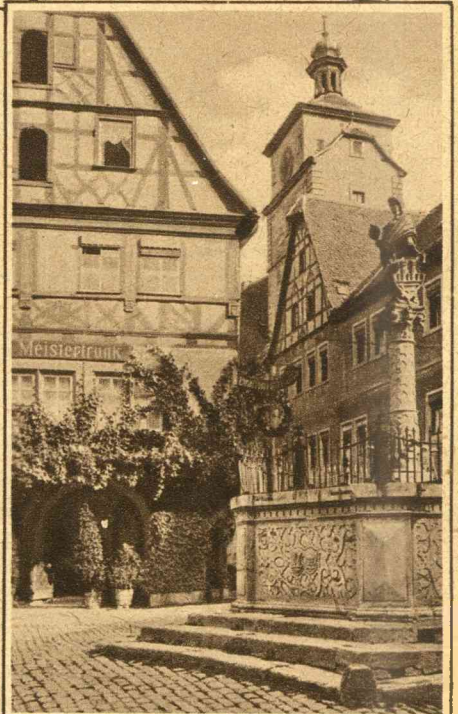
Gedeelte van de Klostergasse; de vroegere pastorie met ervoor een oeroude steenen bank.

Het in 1596 gebouwde Baumeisterhaus in de Schmiedgasse. In den rijk-versierden gevel van het huis zijn de zeven deugden en de zeven ondeugden voorgesteld.

Op het Marktplatz 's middags om twaalf uur. — Op dit uur treft men op het plein talrijke vreemdelingen aan, die aldaar een der merkwaardigste historische bezienswaardigheden komen bezichtigen. Naast de klok in den gevel van het Postkantoor (het gebouw rechts op de foto) worden de beide ramen geopend. Voor het eene raam ziet men den ouden burgemeester Nusch, die een drie-liter-beker wijn in één teug leeg drinkt, een taak, die hem door den aan het andere venster zichtbaren vijandlijken veldheer Tilly opgelegd was. Deze meesterdrank gelukte den burgemeester, en daardoor redde hij zichzelf en de andere leden van het stadsbestuur van den dood en de stad zelf van de verwoesting, waarmee zij bedreigd werd.

De Kapellenplatz. Rechts de Seelbrunnen uit het jaar 1626; links een oud patriciërs-huis met het wijnhuis „Zum Meistertrunk“; op den achtergrond de Witte Toren.

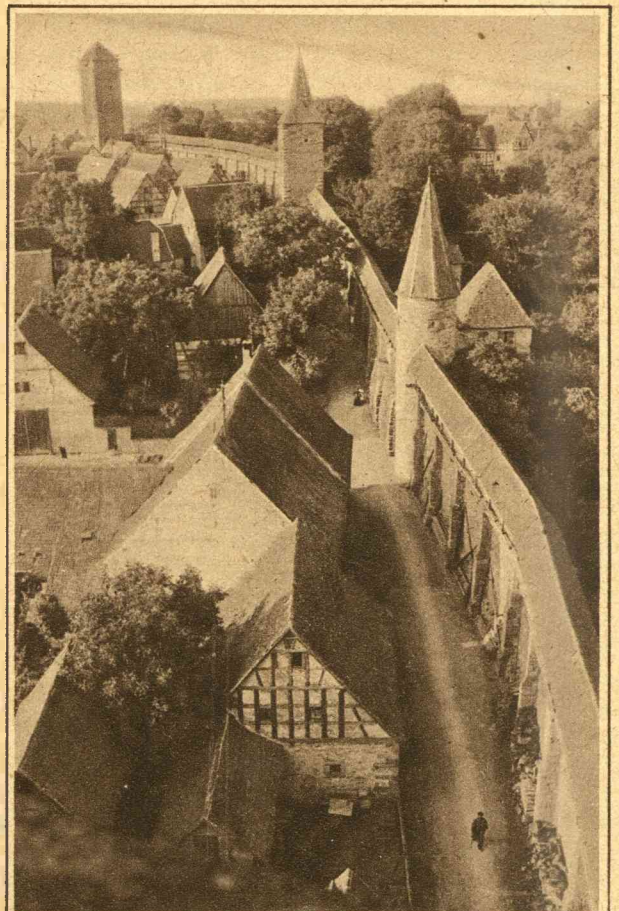
Het Stadhuis op het Marktplatz. Het achterste deel met den hoogen toren dateert uit de 13e eeuw; het voorste gedeelte, in renaissance-stijl opgetrokken, werd in 1578 voltooid.

De overdekte verdedigingsgang, die zich op ongeveer 20 meter hoogte op den de stad in het Noorden en Oosten begrenzenden muur uitstrekt.

Op het Plönlein, een der mooiste stadsgedeelten van Rothenburg.

Gezicht op een gedeelte der oude verdedigingsmuren. Op den muur bevindt zich de overdekte verdedigingsgang.

HET GEHEIM VAN DE GOUDEN SPELDEN

door ALGERNON DE RAMBLY L. L. D.

INLEIDING

Nu ik hier met den eerbiedwaardigen stapel gewone en extra Daily Despatch-édities, alle vrijwel geheel met de sensationele artikelen van m'n vriend Sidney Parker gevuld, vóór me zit, dringt het eensklaps tot me door, dat ik m'n lezers toch wel een kleine explicatie schuldig ben voor de schijnbare onbeschaamdheid, dat ik tot 't bundelen van die interessante reportagereeks overga en er door mijn uitgebreide kanttekeningen en aanvullingen mijn persoonlijk cachet opdruk.

Mijn excuus is eenvoudig — en afdoend: omdat Sidney niet wilde!

Ik geloof niet te overdrijven, als ik zeg er hem wel duizend maal om gebeden en gesmeekt te hebben. Hetzij het aan zijn bescheidenheid, hetzij aan zijn — soms ontstellende — luiheid lag: m'n succes was miniem. „Kerel, wat zanik je toch, de heele zaak ligt daar toch gedrukt onder je neus! . . .” Ik hield 'n heftig pleidooi over de onvolledigheid, de beknoptheid van die onder allerlei ongewone omstandigheden en op onwaarschijnlijke plaatsen neergepende courantenartikels, en kwam tenslotte tot 'n vlammende slotrede: die ongeteekende kolommen konden hem toch niet helpen om z'n naam voor goed te vestigen, konden toch geen nut hebben op z'n weg naar den detectiven roem . . .

Toen merkte ik, dat hij op de chesterfield was in slaap gevallen.

Dezer dagen deed ik weer 'n poging — m'n laatste. Sidney's detectiven-instinct scheen m'n gedachten al doorgrond te hebben; nog had ik m'n eerste woord niet uitgesproken, of hij riep: „Kom, Bully, je sombere oom wenscht de geloovigen weer toe te spreken, we knippen uit, ouwe jongen!”, en vóór m'n geërgerde oogen verdwenen de bulldog en zijn illustere meester door 't open raam en begonnen op 't grasperk samen te stoeien met 'n hondenriem.

Ziedaar, waarde lezer, m'n verklaring. Ge zoudt het mij waarschijnlijk toch niet kwalijk genomen hebben, als ge onze verhouding kende. Sidney Parker en ik zijn reeds jarenlang vrienden. Te Cambridge studeerden we samen — daar was 't ook, dat de eerste geruchten omtrent Sidney-als-speurder de ronde begonnen te doen. En daar wij nagenoeg onafscheidelijk waren, maakte ik toen reeds al z'n avonturen van nabij mede.

Vrijwel tegelijkertijd behaalden we onzen graad als L. L. D. Daarna liepen onze wegen meer uiteen. Sidney ging in de journalistiek en wist bij den staf der Daily Despatch al spoedig een buitengewonen naam te krijgen met z'n geestig-gestyleerde en door 't publiek verslonden kronieken, en meer nog misschien met z'n langzamerhand spreekwoordelijk geworden speurneus, waar maar heel weinig aan verborgen bleef.

Ik zelf was eenigen tijd op 't kantoor van een familielid te Hull werkzaam, maar vestigde mij na 'n klein jaar als advocaat te Londen. Bijster goed kon m'n nieuwe werkkring me niet bekoren, en toen dan ook, na ongeveer achttien maanden van rentenieren-met-'n-druk-bezig-gezicht, mij de leiding van de rechtskundige rubriek aan de Daily Despatch werd aangeboden, greep ik dit met beide handen aan. Sidney hing op dat ogenblik ergens in Mexico uit, waar een stuk of tien generaals weer 's revolutie-den, en stuurde griezelige, — volgens den chef-buitenland voor 75% gelogen — correspondentie's.

Ik was dan ook al 'n paar maanden aan de redactie werkzaam, toen hij op 'n morgen op eens voor me stond.

Ons wederzien was stormachtig en onze vreugd voortaan weer voorgoed bij elkaar te zijn, moet op onze collega's wel 'n jongensachtigen indruk gemaakt hebben. In de volgende dagen werden er de meest grootsche plannen gesmeed — we namen er 'n extra week vacantie voor — maar 't eind van onze toekomstbespiegelingen was toch iets reëls: nog geen maand later zaten Sidney, Bully en ik met heel ons hebben en houden comfortabel geïnstalleerd op 'n knus landhuisje 'n paar mijl buiten de stad. De eerste dagen gingen we 's morgens per motorfiets naar 't bureau, maar na 'n dikke week verkondigde Sidney — die klaarblijkelijk op z'n buitenlandsche tournées bar verwend is geraakt — dat hij met „dat kille doode ros” niets meer, wenschte te maken te hebben; hij

inspecteerde zijn financiën en 't scheen mee te vallen: vijf dagen later arriveerde er 'n zeer lage, zeer grijze en zeer snelle auto voor twee personen.

Zoo leefden we daar nu samen vrijwel met alles, wat 'n paar jonggezellen — we waren beide juist zes en twintig geworden — maar wenschen konden. Want stel u m'n vriend niet voor als iets Sherlock-Holmesachtigs. Aan binnen- noch buitenkant had hij veel buitennissigheden en hij was ondanks z'n werkelijk buitengewone capaciteiten 'n natuurgetrouwe copie van den jongen Engelschman, zooals we er allen wel 'n stuk of wat kennen! Hij was wat men noemt 'n knappe jongen, lang, slank, 'n clean-shaven „goed” gezicht en steeds uiterst, haast tē correct gekleed. Verder bezat hij 'n sportieven aanleg, 'n wijd-open oog voor 's levens prettige zaken en geen al te bijstere neigingen tot noesten ijver! Ik heb dan ook meermalen bij mezelf gedacht, dat zonder z'n aangeboren speur-„hobby” z'n soms verbazingwekkende journalistieke vlijt wel heel wat geringere afmetingen zou hebben aangenomen! Zijn redactionele arbeid bepaalde zich dan ook in hoofdzaak tot de sensatie-afdeeling en door de collega's werd hij vaak schertsender wijze als de chef-„mystery-department” bestempeld.

OOK AL TENGEVOLGE VAN DEN WONINGNOOD!

Een aardig kiekje, ons toegezonden door een tweetal jeugdige lezers van „Panorama”. Zij vertellen erbij, dat zij, bij hun tante in Herwijnen gelogd zijnde, „deze lees- en speelkamer in orde gemaakt hebben, daar met de woningschaarschte geen kamer om in te spelen kan worden afgestaan.” „Uw blad verhoogt de gezelligheid van deze gemakkelijk ingerichte woning niet weinig”, voegen zij er nog aan toe. — Het is inderdaad een aardig, origineel en gezond zijtje!

Overigens is hij tot nog toe in zijn detectiven-carrière steeds amateur gebleven. Wanneer hij bij zijn reportersarbeid in de een of andere affaire gewikkeld werd, bleef hij meestal achter de schermen en bepaalde zich tot enkele beleefde wenken aan Scotland Yard, waar hij zoo in den loop der tijden al 'n goede bekende is geworden. Slechts in enkele gevallen, waarin de zaak buitengewoon geheimzinnig en ingewikkeld en hem zelf ook langen tijd een onoplosbaar raadsel was, werkte hij geheel op eigen gelegenheid. Zoo o. a. in het sensationeel mysterie, dat ik hierachter ga nerschrijven, en dat bij de enkelen, die het van dichtbij meemaakten, wel tot aan hun dood tōe onuitwischaar in de herinnering zal blijven als:

HET GEHEIM VAN DE GOUDEN SPELDEN.

Ie HOOFDSTUK.

Het drama in het Grand-Hotel.

Ik was laat dien avond.

De vorige dagen was er te Londen een juristen-congres geweest en ik had hard aan moeten werken, om m'n ellenlange nabeschouwingen nog voor 't ochtendblad gereed te krijgen.

't Was bij half één, toen ik met 'n zucht van voldoening m'n laatste vel in 't kopij-mandje schoof.

„Al klaar? . . .” — informeerde Sidney met 'n vrij duidelijke ironie. Hij was me reeds 'n uur geleden komen halen, maar — ik moet 't tot z'n eer zeggen

— had zich bewonderenswaardig gelaten betoond. Behalve 'n verwarrende lawine van neergesmeten sport- en theaterbladen, 'n paar sigarettenasch-verstuivingen en 'n verpestende „virginia”-damp, waren er geen noemenswaardige verwoestingen op m'n bureau aangericht. 't Laatste kwartier had hij in m'n kopij zitten neuzen. „Je mag wel voor 'n extra oplaag zorgen, Algy! Heel de illustere bende van dief en diefjesmaat, benevens die der beëdigde halsafsnijders zal morgen 'n gevecht op leven en dood leveren om je modern-criminologische uitpattingen te verslinden!”

„Trek liever dien rijkdom van pelswerk aan en ga mee,” — lachte ik. „Je weet, jouw klassieke meening . . .” — 'n rinkelend telefoontje brak m'n zin af: Hallo, is Mr. Parker daar? „Voor jou, Sidney. Ik ga maar vast naar beneden; dan zal ik den wagen buiten zetten.” —

Langzaam slenterde ik naar de achterzij van 't gebouw, waar de garage voor de couranten-auto's was, en — tijdens z'n werkuren — ook Sidney's grijze monster stalde. Juist had ik 't wagentje op straat, toen hij beneden kwam. „Je mag nog niet naar huis, m'n jongen” — riep hij me vanaf de trap toe. „Ik heb 'n interessante visite voor je!”

Waarschijnlijk keek ik niet erg opgewekt bij z'n luidruchtige mededeeling. Ik kende die visite's — meestal bij den een of anderen jammerenden juwelier, dien ze voor zus of zooveel pond hadden opgelicht en waarvan we gewoonlijk pas in 't holle an den nacht thuis kwamen.

„Nou, nou” — suste Sidney lachend, „ik zal 't kort maken! En misschien valt je de belangwekkendheid van ons bezoek ook nog mee. Bijgeval van Mr. John Bradshaw gehoord?” — Hij was weggezakt achter 't stuur en met 'n onbehoorlijke vaart schoten we de stille straat uit.

„Bradshaw?” . . . zei ik, „'n millionair uit Peru of dien kant uit? . . . De Despatch had er van de week 'n berichtje over.”

„Juist! Eergisteren. Toen kwam hij in Engeland aan; stapte af in 't Grand-Hotel. 'n Half uur geleden vonden ze hem vermoord op z'n kamer.”

„Groote God!” . . .

„Hobson heeft de zaak in handen. Je weet sinds die inbraak bij Beardmore & Davidson sta ik op goeien voet met hem. Hij gaf me dat telefoontje!”

„'n Dader?” . . .

Sidney trok de schouders op. Zwijgend vlogen we de Strand af, draaiden twee minuten later met 'n scherpe bocht voor den ingang van 't Grand-Hotel op Trafalgar Square. 't Was te zien dat er iets bizonders aan de hand was. 'n Portier — zoo iemand die er anders 'n boosaardige sport in schijnt te vinden 't portiertje open te rukken voor je wagen goed en wel stil staat — was niet te vinden. Toen we zelf de deur openduwden en de hall binnenstapten, vonden we hem, 'n beetje ontdaan en zenuwachtig in gesprek met 'n reusachtigen politieagent. Nauwelijks kreeg deze ons in de gaten of hij stapte met een gewichtig gezicht op m'n vriend af: „Goeien avond, Mr. Parker, 'n vuil zaakje. Mr. Hobson heeft gezegd, dat ik U wel boven kan laten. U zult ons wel niet meer in den weg lopen.”

Sidney gaf me 'n stiekum knipoogje, toen we onzen openhartigen gids de trap op volgden.

De tweede deur vanaf de trap bleek de kamer van den ongelukkigen Mr. Bradshaw te wezen. Of liever — 't waren drie ineenslopende vertrekken: 'n groote zitkamer, 'n klein overlooptje en daarachter weer 'n ruim slaapvertrek.

In 't laatste vonden we Hobson. Vóór het bed, waarop men het lichaam had neergelegd — 't was, zooals later bleek, op den divan gevonden in de zitkamer — stonden drie heeren. De coroner en de hoteldirecteur, dien ik wel kende, met 'n vreemdeling.

Hobson stond alleen, aan de andere zijde van het vertrek en keek ingespannen naar iets, dat hij in de hand had. „Ha Mr. Parker, is U daar! U bent eigenlijk al te laat, tenminste als U nog mee „ontdekken” wilt. 'n Gewone moord, Mr. Parker, maar toch niet alledaagsch! Wat zegt U hiervan? . . . —

Hij hield ons het voorwerp voor, waar hij zoo ingespannen naar gekeken had. 't Was 'n lange, dof-gouden speld in den vorm van 'n eenvoudig zwaard. Van binnen was ze hol en 't kruisvormig gevestigde kon er afgeschroefd worden. Drukte men 't bovenste knopje even naar beneden, dan kwam er aan de onderzijde 'n kort, puntig stiftje te voorschijn. „'n Reukspeld”, — zei Sidney, „'t is iets nieuws, geloof ik, ik zag ze tenminste den laatsten tijd nogal. Er hoort rozenolie of zoo iets in”.

„Dan heeft de eigenaar zich dezen keer zeker vergist! Er zat 'n doodelijk terstond-werkend vergif in, Mr. Parker!” —

(Wordt Vervolgd).

Dame (die een kanibalenfilm volgt): „Arme schepsels! Geen enkel kledingstuk dragen zij! Ik zou wel eens willen weten waarover die mensen moeten praten?”

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

PANEEREN.

Paneeren doet men met het doel een gerecht te omgeven met een mooi, bruin, knappend korstje. Men wikkelt het gerecht daartoe eerst in melk, goed uitgeklopt ei of eiwit en daarna in paneermeel. Eenvoudig vleesch, als b. v. rundvleesch, zal door het paneeren iets duurder worden; er staat echter tegenover, dat het gevormde korstje veel meer van het vleesch opsluit, waardoor het vleesch minder „slinkt“.

Bij het paneeren neme men de volgende algemeene voorschriften in acht.

1. Het eiwit moet met een weinig water goed uitgeklopt zijn zonder dat het schuimig wordt,
2. Het vleesch moet aan alle kanten goed in aanraking met het eiwit, vervolgens met het paneermeel komen.
3. Het paneermeel moet fijn, en niet te donker van kleur zijn.
4. Men moet bij het paneeren en bij het bakken het vleesch steeds voorzichtig aan een puntje inprieken en oppassen, dat men met de tanden van de vork de panade niet beschadigt.
5. Er moet een groote hoeveelheid boter of vet voor het bakken gebruikt worden.
6. Boter of vet moeten bruin zijn voor het vleesch in de pan gaat; het vuur moet flink heet zijn.
7. Er wordt een gedeelte van de boter of het vet overgehouden om de jus, zoonodig, af te koelen.
8. Het vleesch wordt gedurende het bakken herhaaldelijk opgelicht of voorzichtig omgekeerd.

Een uitstekend vlekkenwater voor wollen stoffen is het volgende mengsel: 4 lood sterke wijngeest, $\frac{1}{2}$ lood citroensap; $1\frac{1}{2}$ lood rozemarijnolie en $\frac{1}{2}$ lood geest van salmiak. Het mengsel tot het gebruik in goed gesloten glazen potten bewaren.

Vlekken van transpireeren verdwijnen door ze in te wrijven met een mengsel van drie deelen ether, drie deelen alcohol en een deel geest van salmiak.

Het mantelpakje voor 't najaar is van serge. Op twee manieren kan men er een aardig effect mee behalen. Als het pak van donker marineblauwe stof is dan versiert men het met voorwitte dunne wollen stiksels, op mantel en rok. De kraag wordt hoog gesloten en ook bestikt. Een riempje erom, van zeer donkerblauw zacht leder met heel groote gepts van dat leer, of van wit ivoor. Het hoedje van okergeel fluweelen lintjes is afgebonden aan den rand met marineblauw riblint. Of men neemt tete de negre serge of velours de laine, met okergele wollen stikseltjes. De riem ook dezelfde tint bruin fijn leder met leeren gesp of gesp van schildpad of gele hoorn. Het hoedje evenals bij 't blauwe pak, van geel fluweelen lint, doch nu afgebonden met tete de negre riblint.

Japonnetje van marineblauw popeline, waaronder een kleedje van witte charmeuse zijde. Langs de korte mouwtjes, in de lende, en onder langs 't rokje zijn met de hand opengewerkte zoomen, en verder op 't rokje en de mouwtjes Engelsch borduurwerk aangebracht, zoodat het witte onderkleedje door de gaatjes zichtbaar wordt, en een aardig effect geeft, op den donkeren bovengrond. De rok is van onderen aan de voor-enachterkant vierkant gesneden, zoodat een stuk van het witte rokje daar te zien komt; dit witte rokje is iets korter dan het donkere bovenkleedje. Langs de hals een V-vormige kraag van witte zij. Om 't middel een ceintuur van zwart laklint, rechts geknoopt en in 3 verschillende lange lussen ahangend op den rok. (Bep Mennens).

Recepten.

Slagroom met koffie-extract.

Benodigd:

- 125 gram gemalen Mocca-koffie;
- 1 d. L. kokend water;
- 250 gram poedersuiker.

Bereiding:

Men kan snel koffie-extract maken door in een pannetje het water aan de kook te laten komen, de fijngemalen koffie er in te strooien, even door te roeren en met goed gesloten deksel $\pm$ 3 minuten warm te laten trekken (niet koken). Dan de koffie door een flanelle lapje zeven, vermengen met de poedersuiker en luchtig door den geslagen vorm roeren.

Haringsla.

Benodigd:

- 5 haringen;
- 1 gekookte biet;
- 4 à 5 zure appelen;
- 8 à 10 koude gekookte aardappelen;
- 5 à 10 augurken;
- 3 à 5 sjalotten in azijn;
- wat mosterdpoeder, fijne witte peper;
- Slasaus van 2 eieren of: mayonnaise.

Bereiding:

De in water uitgetrokken haringen schoonmaken, in de lengte in tweeën spijten, de graten er zorgvuldig uitnemen en de visch in dunne, niet te lange reepjes verdeelen. De biet, de appelen, aardappelen, sjalotten en augurken fijn hakken, vermengen met de haring, de slasaus of de mayonnaise; wat mosterdpoeder en fijne witte peper toevoegen.

Wil men van de haringsla een mooien schotel maken, dan houdt men van alle bestanddeelen een klein gedeelte afzonderlijk achter, mengt het overige tot een smakelijke massa dooreen in een slabak, strijkt de oppervlakte glad en garneert deze in vakjes met de achtergehouden ingrediënten. Door bij de garneering een weinig jonge priksla te gebruiken, wordt het uiterlijk van den schotel zeer verfraaid.

VOOR DE JEUGD

DE OVERWINNING VAN DE ROOS.

Elken jare als de koningin jarig was gaf koning Galaor een groot feest. 's Morgens vroeg begon het al met een grooten optocht, waaraan de bewoners uit alle oorden van het land deelnamen. En omdat de verjaardag juist viel op den dag, dat de zomer begon, bracht men de koningin uit iedere stad of dorp een bouquet van de mooiste bloemen.

Elk jaar gingen er herauten het land door, die met bazuinen het volk samenriepen en ze uitnodigden tot een wedstrijd in het kweken van bloemen, en diegene die de fraaiste bloem de koningin aanbood, kreeg van deze een prijs. Het is dus wel te begrijpen, dat men overal in het land zijn best deed om de mooiste en zeldzaamste bloemen te kweken, zoowel de bezitters van groote tuinen als de eenvoudige menschen, die maar een klein tuintje bezaten.

Een van de armste onder hen was zeker wel de oude Crocos, die met zijn kleindochtertje Pauline in een armoedig huisje woonde. Achter zijn huisje had Crocos een heel klein tuintje, waarin hij de groente kweekte die ze beiden voor hun onderhoud noodig hadden. Ook bevond zich in het tuintje een kippenhok, waarlangs een groote Passiebloem groeide, terwijl tegen het huisje een prachtige paarse regen en in het midden van het tuintje een groote rozestruik stond.

Pauline had ook van de koninklijke boodschap gehoord, waarin een prijs werd uitgelooft voor de schoonste bloem. En toen dus de verjaardag van de koningin naderde, zei Pauline tot haar grootvader:

„Grootvader, waarom brengt u geen bloem naar de koningin, misschien kunt u dan de prijs winnen.“

„Maar kindlief, wat denk je wel; de bloemen uit ons kleine tuintje kunnen niet wedijveren met de prachtige bloemen uit de broeikassen van de rijke lieden.“

„Grootvader, u heeft dan zeker de mooie bloemtrossen van onze blauwe regen nog niet gezien!“

Neen, grootvader had dat nog niet gezien. Hij was oud

„Lieve mevrouw, hier is een bouquet blauwe regen, die grootvader u zendt.“

en gebogen, maar toen hij naar buiten trad en zich met moeite oprichtte, zag hij werkelijk den geheelen muur

begroeid met prachtige blauwe bloemtrossen. „O, Pauline,“ riep hij uit, „ik heb nog nooit zoo iets moois gezien. Je hebt gelijk, kind. Deze bloemen zijn een waardig geschenk voor onze koningin. Ik kan ze echter niet brengen, want ik ben oud, maar daarom moet jij ze aan onze koningin gaan aanbieden.“

Den volgenden morgen reeds vroeg kleepte Pauline zich op haar Zondagsch en begaf zich met een grooten tros blauwe bloemen naar het paleis. Daar gekomen ging ze bescheiden achter de rij wachtende menschen staan en toen eindelijk haar beurt kwam om voor de koningin te verschijnen, zei ze:

„Lieve mevrouw, hier is een bouquet blauwe regen, die grootvader u zendt.“

„O wat prachtig!“ riep de koningin uit.

„Ja,“ voegde de koning er aan toe, „ze zijn het schoonste van alle bloemen. Zij zal zeker den prijs winnen!“

„Blijf hier bij ons, lief kind,“ zei de koningin en wacht hier tot het einde.“

De stoet van menschen ging intusschen voort. Ontelbare bloemen van allerlei kleur en vorm, en heerlijk ruikende, werden de koningin aangeboden, maar geen enkele kon vergeleken worden bij de blauwe regen van Pauline. En toen eindelijk de laatste zijn bloemen had aangeboden, zei de koning:

„Het is zooals ik dacht: deze kleine meid heeft den prijs verdiend!“

„Hoera! Leve de kleine Pauline!“ riepen alle omstanders.

„Kom hier, kind! Laat ik je eens hartelijk kussen!“ zei de koningin. En Pauline naderde blozende de koningin die haar op elke wang een kus gaf, terwijl de koning aan haar arm een groote beurs hing, vol met goudstukken.

Je kunt begrijpen hoe verheugd de oude grootvader was, toen hij het nieuws hoorde. Eén man was er echter, die woedend was over het besluit van den koning. Dat was de rijke Narcis, iemand die groote tuinen bezat, met broeikassen, machines en allerlei vreemde bloemen kweekte. Hij had stellig gedacht den prijs te zullen winnen met een bouquet kerstrozen, die hij in Juni gekweekt had.

„Het is onrechtvaardig,“ riep hij uit. „Maar het volgende jaar zal ik den prijs winnen.“

Niemand zal mij die ontrooven!“

(Wordt vervolgd.)
OOM TOM.

HET GEHEIM

VAN HET

ZWARTE HUIS

DOOR FLORENCE WARDEN

(28)

Zee zweeg eenige oogenblikken en scheen doodelijk vermoeid door het weinige dat ze, bijna fluisterend maar met hartstochtelijken drang gesproken had. Daarna zei ze nog: „u denkt dat ik niet bij mijn verstand ben; dat weet ik wel. Maar als u ziet dat uw moeder niet aan het station is, zult u anders denken.”

Ze leunde achterover in haar stoel, met gesloten oogen. Ik wist niet wat ik van haar woorden denken moest. Ongetwijfeld had ze met grooten ernst gesproken en het zou heel verkeerd zijn geen waarde aan haar waarschuwing te hechten. Maar toch — was ze niet onder den invloed van een ziekelijke verbeelding? Stel nu eens dat mijn moeder er niet was — dan zou meneer Reener toch maatregelen nemen om haar te zoeken; bovendien: heel stipt was ze nooit en het zou dus niet eens een zoo ondenkbaar geval zijn. En wie zou beter voor me kunnen zorgen dan meneer Reener, die zich altijd een goed, zorgzaam vriend voor me getoond had! Natuurlijk was er geen sprake van dat hij zonder meer direct met mij en het kind verder zou reizen. Er schoot wel opeens een andere gedachte door mijn hoofd: dat mevrouw Reener jaloersch was, wat ik heel goed zou kunnen begrijpen. Maar ze had zich nooit als zoodanig gedragen en ook ditmaal was er noch in haar woorden noch in haar manier het geringste dat aan vrouwelijke afgunst deed denken. En toch — in dit oogenblik nam ik het vaste besluit haar raad te volgen, sterk onder den indruk van de wijze waarop ze mij gewaarschuwd had.

Mevrouw Reener sprak den verderen tijd nauwelijks een paar woorden; ze zat met dichte oogen en zei alleen nog: „denk eraan dat ik mijn leven heb gewaagd met u dien raad te geven en vraag me verder niets.”

Er hing buiten weer een zware mist en tegen vier uur hadden we de lampen al moeten aansteken. Het was geheel donker toen, om ongeveer halfvijf, aan de voordeur gebeld werd. Het keukenmeisje kwam zeggen dat er een jongen uit het dorp was die me spreken wilde, en ik vond in de hall een ventje van 'n jaar of tien dat ik niet kende. Hij vertelde dat mevrouw Ledeman me verzocht dadelijk in de dorpsschool te komen, waar ze met me overleggen wilde aangaande de jaarlijksche uitdeeling aan de arme kinderen die als altijd in November zou plaats vinden. Deze spoedboodschap maakte een vreemden indruk op me, maar ik zag niet in waarom ik er geen gehoor aan zou geven en ging dat aan mevrouw Reener vertellen.

„Ga niet,” zei ze snel. „Het is een list, een valstrik. Mevrouw Ledeman stuurt nooit boodschappen met een boerejongen. Als ze wat te zeggen heeft, doet dat een van haar eigen kinderen. Niet gaan!”

„Och,” zei ik aarzelend, „waarom eigenlijk niet? Wie zou me nu in een hinderlaag willen lokken? En in wat voor een? Kom, 't zal zoo'n vaart niet loopen. En 't kon eens iets belangrijks zijn. Mevrouw Ledeman is altijd vriendelijk voor me geweest; ik zou haar niet graag iets weigeren.”

Ze leunde met gesloten oogen achterover in haar stoel. Het keukenmeisje kwam zeggen dat de jongen mevrouw Ledeman beloofd had mij tot spoed aan te manen.

„U moet het zelf maar weten,” zei mevrouw Reener moedeloos.

Ik liep met den jongen mee en gelukkig vond hij in den dikken mist den weg beter dan ik, ofschoon hij de heggen volgen bleef en voortdurend zijn hand uitgestoken hield om er niet van af te dwalen. Hij keek telkens of ik wel volgde en zei een paar maal: „u mag wel wat doorstappen, juffrouw.”

Toen ik tegen den grooten steen aanstroompelde die dicht bij den ingang van het dorp lag en me bewees dat we goed liepen, zei de jongen: „dezen kant uit, als 't u belieft.”

Hij nam me bij een slip van mijn mantel en trok me een pad in dat links van den weg in een andere richting leidde.

„Maar zoo gaan we verkeerd,” zei ik.

„Nee, nee, zoo gaan we juist goed. Komt u maar mee. We snijden den grooten weg af.”

Ik twijfelde of hij gelijk had, maar volgde hem nog

ongeveer een kwartier. Toen begon het geval me verdacht voor te komen en ik zei: „vriendje, nu ga ik niet verder.”

„Dat hoeft ook niet,” zei hij laconiek. Hij bleef staan en liet een schel gefluit hooren.

„Wat beteekent dat?” vroeg ik scherp en greep hem bij zijn kraag. Maar hij glipte uit mijn handen, sprong de struiken in, floot weer en riep toen kwaad: „hij is er niet!”

„Wie?” zei ik verschrikt en angstig, en op hetzelfde oogenblik was de jongen verdwenen en wrong zich een groote gestalte door het kreupelhout heen op mij toe.

Ik smoorde een gil en snelde op goed geluk heen, overtuigd dat Jan Wijk of de knecht van Tom Leersma me hierheen gelokt hadden om me onschadelijk te maken. Maar na enkele passen struikelde ik over een boomwortel, bezeerde mijn voet en moest blijven staan. De gedaante naderde. In mijn angst trachtte ik onder de heg door te kruipen, wat niet lukte. Verward van schrik bleef ik liggen, en de man was met een sprong bij me. Ik sloot de oogen. Hij tilde me met sterke armen op, en ik bleef weerloos. Alleen een vaag: „o, doe me geen kwaad!” wilde over mijn lippen komen.

„Jou kwaad doen, lieveling! Kijk me aan — ik ben het!”

En met een kreet sloeg ik mijn armen om Frits heen,

EUROPEESCHE PLASTIEK EN SCHILDERKUNST

Bij de „Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectuur” te Amsterdam is zoo juist verschenen het eerste deel van: „Geschiedenis der Europeesche Plastiek en Schilderkunst in Middeleeuwen en nieuweren tijd”, door Aug. Vermeijlen, Hoogleraar aan de Universiteit te Brussel. Dit eerste deel behandelt de Middeleeuwen en wel van het begin der Christelijke Kunst tot de voltooiing der „aanbidding van het Lam” in 1432. Het is een zeer interessant werk, dat zeker gretig gekocht en bestudeerd zal worden. De talrijke illustraties, die in 'n afzonderlijk deel zijn bijgevoegd, zijn alle fraai uitgevoerd. Een ervan reproduceert wij hierboven, voorstellend St. Johannes de Evangelist door Donatello. Het werk bevindt zich in den Dom te Florence.

die mijn gezicht met kussen overdekte en uitriep: „hoe gelukkig dat ik op tijd ben gekomen! Hoe gelukkig!”

„Op tijd? Waarvoor? Over twee dagen zou ik bij je geweest zijn! We zouden morgenochtend vertrekken.”

„Morgenochtend? Het heeft dus maar enkele uren gescheeld of ik had je verloren! Toen ik je laatsten brief ontving heb ik dag en nacht doorgereisd om bij je te komen!”

„Maar wat beteekent dit dan allemaal?” vroeg ik verbijsterd.

„Denk je dan heusch, dat die kerel je bij mij gebracht zou hebben?”

„Waarom niet?”

„Omdat hij mijn mededinger is,” zei hij tusschen zijn tanden. „Wat een dwaas was ik om je alleen te laten! En hoe gelukkig dat je geschreven hebt! Die ellendeling zou je met geweld ontvoerd hebben.”

„Maar mijn moeder zou meegaan! Dat heb ik je toch geschreven. Ik kreeg een brief van haar —”

„Dien ze nooit geschreven heeft. Ik telegrafeerde je moeder; ik sprak haar op weg hierheen. Ze heeft meneer Reener nooit gezien en dus ook nooit iets van

de voorgenomen reis naar Mentone gehoord.”

Ik viel bijna flauw in zijn armen, zoo hevig was de schok van deze ontdekking, en Frits had al zijn kalmte en overredingskracht nodig om me weer op dreef te brengen.

„Wees nu maar gerust; op het oogenblik ben je veilig.”

„Maar wat moet ik nu verder doen?” vroeg ik trillend. „Dat die man zoo slecht kon zijn! Maar ik zal hem vanavond...”

„Nee, nee,” zei Frits haastig. „Niemand weet dat ik hier ben. Daarom stuurde ik je dien jongen. Hij weet niet wie ik ben en liet zich omkopen. Vraag nu verder niets en doe precies wat ik zeg. Je zult gauw genoeg weten wat ik met die geheimzinnigheid voor heb.”

Maar ik drong aan; ik wilde niet dat hij zich misschien in gevaar begaf om mijnentwil, zonder dat ik den omvang daarvan wist. Ik wilde alles met hem meemaken.

„Voor mij mag je geen geheimen hebben,” dreigde ik.

Toen gaf Frits toe en vertelde me wat hij van plan was.

De mededeelingen in mijn brieven over de geheimzinnige gebeurtenissen om en bij het Zwarte Huis hadden Frits zoo ongerust gemaakt, dat hij het in Mentone niet langer had kunnen uithouden. Op gevaar af de zooveel beter geworden verstandhouding met zijn moeder te verstoren, was hij op weg naar Holland gegaan en voor alle zekerheid had hij aan de grens met 't hoofdbureau van de recherche getelefoneerd en ook gezorgd dat er dezen avond politie-toezicht in den omtrek van het Zwarte Huis zou zijn. „Gelukkig, dat het zoo mist,” zei Frits, „dat maakt het gemakkelijker om ongezien te werk te gaan. Er broeit iets, dat is zeker. Vanavond zullen we te weten komen wat het is. En anders morgen- of overmorgenavond. Maar in elk geval moet er een eind komen aan al die wonderlijke voorvallen hier die natuurlijk allemaal in verband staan met de inbraken en diefstallen van den laatsten tijd. De politie is vast besloten niet te rusten eer het geheim opgelost is en ik ondervind haar vollen steun.”

Intusschen hadden we den grooten weg teruggevonden en Frits bracht me in de richting van huis.

„Er is een merkwaardige aanwijzing,” zei Frits nog.

„Je schreef me dat Sara ijde over een man die Willem heet en die haar tot medeplichtige gemaakt zou hebben. Nu herinnert men zich op het bureau van de recherche, dat er indertijd de uitlevering gevraagd is aan het Amerikaanse gouvernement van een minderjarige, Willem Benthuisen, die als blinde passagier zijn ouders ontvlucht was, na op hun naam vrij groote schulden gemaakt te hebben. Een begaafde jongen, maar die altijd geld nodig had. De ouders kwamen beiden om bij een spoorwegongeluk, en sedert schijnt er van die uitlevering geen werk meer gemaakt te zijn. Misschien ook hebben ze in Amerika niet hard gezocht of hem niet kunnen vinden. Maar hoe het zij: er is aan de recherche een Willem zoek, en nu ijlt Sara juist van dien zelfden naam. Dat geeft zulken speurders altijd te denken.”

„Maar wat gebeurt er nu morgen?” vroeg ik, aan de reis denkend.

Frits gaf me een kneepje in mijn arm. „De reis gaat door!” zei hij. „Maar ik ga mee! En — je moeder gaat mee!”

„Gaat moeder dus toch mee?” riep ik verheugd.

„Ja — ik heb 't met haar afgesproken,” zei Frits triomfantelijk.

Op dat oogenblik waren we vlak bij huis. En opeens drong Frits me opzij van den weg, juist op tijd om niet gezien te worden door twee inzittenden van een karretje, dat ons, stapvoets rijdend, inhaalde. Het waren meneer Reener en de detective, meneer De Zwart.

„Het is maar gelukkig dat u vannacht blijft!” hoorden we den eerste zeggen. „Met zoo'n ondoordringbaren mist is het maar beter om niet te reizen.”

XXVIII.

We volgden de dogcart op een veiligen afstand, die niet al te groot behoefde te zijn, en toen Frits me verliet, zorgde ik meneer Reener vóór te zijn, zoodat hij niets van mijn afwezigheid behoefde te weten. Mevrouw Reener en het keukenmeisje hadden natuurlijk geen enkele reden hem daarvan te vertellen.

Het was aan tafel niet ongezeellig. Meneer Reener had er plezier in zijn besten wijn te schenken, en de rechercheur kwam los.

„Houdt u van muziek?” vroeg meneer Reener.

„Nu, ik heb in mijn tijd zoo'n beetje op de mandoline getikkeld,” antwoordde meneer De Zwart. „Maar ik luister er graag naar.”

(Wordt vervolgd)

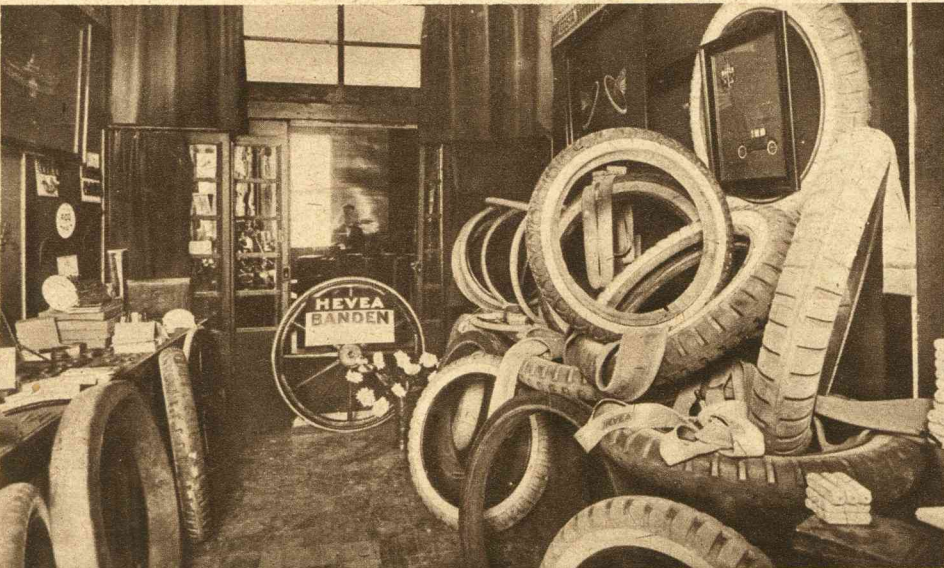
DEN HAAG AMSTERDAM
ROTTERDAM

AXMINSTER TAPIJTEN
per Meter f 9.—

Maatschappij tot Exploitatie van Zeepfabrieken, gevestigd te Gouda.

Stand No. 3011, Vaste Jaarbeursgebouw, Vreburg, Utrecht. Deze Maatschappij stelt zich ten doel het exploiteeren van verschillende Zeepfabrieken, (Zeepfabrieken de Duif, voorheen Chr. Pleines, Den Dolder; T. P. Viruly en Co's Stoomzeepziederij „De Hamer” Gouda; N. V. Zeepfabriek „de Drie Gouden Kronen” voorheen J. Pel Hz., Leeuwarden; Stoomzeepfabriek „De Gekroonde Haan”, Dros & Gebr. Tieleman, Leiden; N. V. Nijmeegsche Stoomzeepziederij voorheen Gebr. Sporenberg, Nijmegen; N. V. Stoomzeepfabriek „t'Scheprad” voorheen H. W. Verloop & Co., Utrecht; N. V. Koninklijke Zutphensche Stoomzeepfabrieken voorheen Albert & Vergeer, Zutphen) welke zich bezighouden met het vervaardigen van Zeepoeder, Huishoudzeep (merk Triomf), Zachte Zeep (Cele Groene en Glycerine), diverse Waschpoeders (o.a. Savonine) en verschillende soorten Zeep voor Export. Bovenstaande foto geeft een aardigen indruk van de Stand, waar o.a. de groote brokken ongemalen Zeepoeder zeer de aandacht trokken.

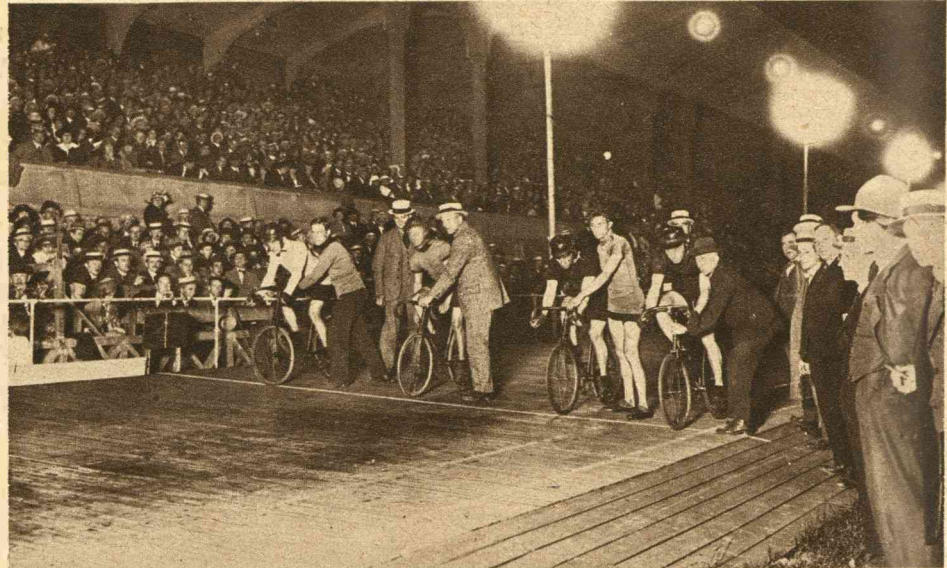

Monsterkamer Jaarbeursgebouw 2048 van de N.V. Vereenigde Ned. Rubberfabrieken, Heveadorp, (Geld.). Hevea-banden voor auto's, vrachtwagens, motorrijwielen, rijwielen, rijtuigen; Hevea-schoenen, hakken, tips, zolen; Hevea-rubbervloeren; hygiën. art.: lammer- en syphon-spenen, irrigatorslangen.

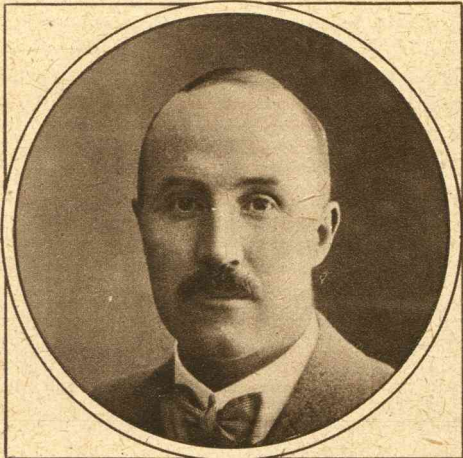
Stand No. 3024, Vaste Jaarbeursgebouw, Utrecht. De Erven de Wed. J. van Nelle, Afd. Sigarenfabrieken, Rotterdam.

Als fabrikant van werkelijk kwaliteits-sigaren staat deze firma aan de spits van de Nederlandsche Sigarenindustrie, in het bijzonder met haar merk „Forum Romanum”. (een hoogst fijne Sumatra Zandblad sigaar) waarvoor deze firma een alleszins artistieke reclame bedacht heeft, welke zonder twijfel het reeds behaalde succes nog vergrooten zal. De „Forum Romanum” is in de voornaamste sigarenmagazijnen à 14 cts per stuk verkrijgbaar.

De uurwedstrijd in het Stadion.

Verleden week Donderdag had in het Stadion te Amsterdam een uurwedstrijd plaats, waaraan deelgenomen werd door (op onze foto v.l.n.r.): Blekemolen, v. d. Stuyft, Linart en Saldow. Linart werd winnaar. Ongeveer 16000 menschen volgden met groote spanning dezen wedstrijd.

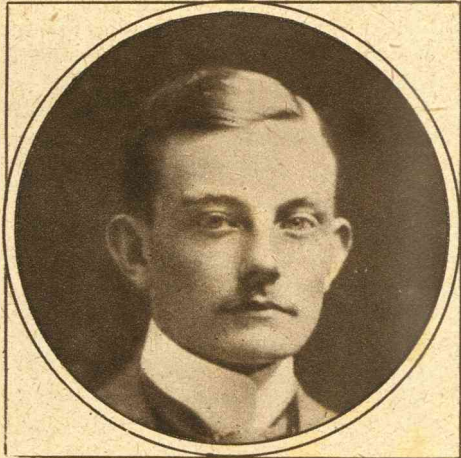
Mr. S. J. R. de Monchy,

Griffier der Provinciale Staten van Zuid-Holland, is benoemd tot burgemeester van Arnhem.

De International Law Association.

Groep van deelnemers aan de dertigste Conferentie der International Law Association, welke de vorige week in de Ridderzaal te 's-Gravenhage gehouden werd.

Dr. A. J. Kluyver,

die benoemd is tot hoogleeraar in de afdeeling Scheikundige Technologie aan de Technische Hoogeschool te Delft.

Van alle maatregelen, welke de moderne mensch moet nemen om zijn lichaam gezond te houden, is de juiste verzorging der tanden wel haast de voornaamste.

Juist is een verzorging der tanden eerst dan, wanneer de zich dagelijks opnieuw in den mond vormende gistings- en verrottingsprocessen, ook dagelijks weder onschadelijk gemaakt worden.

Daartoe is, (zooals iedereen bij eenig nadenken zelf zal inzien) een maatregel noodig, die deze processen vernietigt.

Voor de mechanische reiniging der tanden dient men zeer zeker ook den tandenborstel te gebruiken, al kan men met dezen alléén niet volstaan; aangezien hij niet alle spleten en openingen, waarin zich grootendeels de schadelijke kiemen bevinden, kan bereiken, moet men bovendien nog het mondwater Odol gebruiken, dat overal indringt en alle nadeelige stoffen wegneemt.

Odol is een absoluut zeker werkend middel voor een goed onderhoud der tanden.

Het voor eenigen tijd geleden in den handel gebrachte **Odol-tandpasta** voorkomt, bij dagelijksch gebruik, het geelworden der tanden en het aanzetten van tandsteen.

Men vrage beslist Odol en late zich geen A...ol-, B...ol- of C...ol-tandpasta of andere merken aanpraten Er is maar één Odol-tandpasta „Echt Lingner”.